

Sapere Aude

**VILNIUS
TECH**

Vilniaus Gedimino
technikos universitetas

2025 Nr. 4,
Gruodis (XXXVII)

Sapere Aude

VILNIUS TECH
universiteto leidinys
2025 metų gruodis,
NR. 4, (XXXVII)
ISSN 2029-4999

ISSN 2029-4999

9 772029 499004

M

ieli skaitytojai,

jungumo vertybė – neatsiejama VILNIUS TECH kryptis, jungianti ne tik žmones, jų sukauptas žinias, naujumas technologijas, bet ir atliekamus tyrimus, realius sprendimus, keičiančius ne tik Lietuvą, bet ir visą pasaulį.

Tikiu, kad 2025-ieji metai puikiai iliustravo, kad jungumas universiteto bendruomenėje – daugiau nei tarpusavio ryšiai. Tai gebėjimas kurti prasmingas partnerystes, plačiai atverti duris naujoms galimybėms, leisti garsiai pasidalinti drąsiomis idėjomis.

Mūsų visų įdėtomis pastangomis VILNIUS TECH dar labiau įsivirtino tarptautinėse mokslo ir inovacijų erdvėse, stiprino bendradarbiavimą su pasaulinio lygio universitetais ir verslo atstovais, tiek Lietuvos, tiek viso pasaulio mastu būrė tyrėjus, studentus kurti realius sprendimus, padėsiančius spręsti šiandienos ir rytojaus iššūkius.

Ne ką mažiau svarbu ir tai, kad **jungumas** aiškiai pastebimas ir tarp mūsų bendruomenės narių – jie kuria atvirą, kūrybiškumą ir mokslu grįstą aplinką, kiekvienam suteikdami galimybę atrasti save mokslo ir technologijų srityje. Juk ryšiai tarp žmonių kuria sparčiausią pažangą.

Žengiant į Naujuosius metus, visai VILNIUS TECH bendruomenei linkiu drąsiai generuoti naujas idėjas, prisidėti prie projektų įgyvendinimo, mokytis iš žmonių, kurie skatina tobulėti.

Tegul jungumas tampa kiekvieno iš mūsų stiprybe kurti ateitį!

Įkvėpiančių istorijų –
vyr. redaktorė Neda

VYRIAUSIOJI REDAKTORĖ
Neda Černiauskaitė

DIZAINAS
Arūnas Aleksandravičius

FOTOGRAFIJOS
Simas Bernotas

VIRŠELIS
Andrius Pucėta
Architektūros studijų programos
studentas

SAPERE AUDE REDAKCIJA
Vilniaus Gedimino technikos universitetas
Viešosios komunikacijos direkcija
Saulėtekio al. 11
10223 Vilnius
Tel. (8 5) 274 9936
El. paštas press@vilniustech.lt

SPAUSDINIMAS
UAB „Baltijos kopija“, Kareivių g. 13B
09109 Vilnius
Tiražas – 600 egz.

Turinys

3 | Rektoriaus žodis

7 | TOKS vadovas: atsakingas verslas investuoja į ateities talentus

12 | Prof. habil. dr. G. Kaklauskas kelias: nuo matematikos olimpiadų iki emerito vardo

18 | AACSB akreditacija: strateginis VILNIUS TECH žingsnis į pasaulinį verslo studijų lygį

24 | Kaip jungumas ir moksliniai tyrimai keičia Lietuvos pramonės ateitį?

30 | ESN VILNIUS TECH prezidentė Hatice Kubra Kaya: „Maži žingsniai priartina didelius pokyčius“

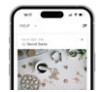
36 | Dešimt metų jungumo: Transporto inžinerijos fakulteto Absolventų ir bičiulių klubo kelias

42 | Studentų patirtis, taikant PBL metodą: nuo realios miesto problemos iki profesionalaus sprendimo

50 | SAPERE AUDE viršelio autorius A. Pucėta: „Kūryba jungia disciplinas“

54 | MELP programėlė: vienoje platformoje – visos naudos darbuotojams

58 | VILNIUS TECH kaleidoskopas

5 | Strateginės partnerystės prorektorius doc. dr. A. Meškėnas: „Kurti partnerystes – prasmingas darbas“

9 | Profesorius dr. Algis Mickūnas: „Gyvenimas prasideda supratęs, kad turi jį vieną“

15 | Nauja komunikacijos era: DI ir regos bei kalbos modeliai lietuvų kalboje

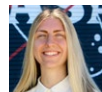
20 | Klaipėdoje prasidėjo naujo LJA kompetencijų centro statybos: toks pastatas – vienintelis šalyje

28 | Studentų atstovybės prezidentas E. Borkovskis: „2025-ieji buvo pokyčių ir bendruomeniškumo metai“

33 | Nuo architektūros studentės iki kultūros atašė. Adelės Dovydevičiūtės istorija

38 | VILNIUS TECH alumnė Paulina Draugelytė: „Viskas įmanoma, jei tik nuoširdžiai to siekiame“

46 | Universitetas pristato pirmąją Lietuvoje mokslinę monografiją EPUB3 formatu

53 | Studijos universitete: užsienio studentų patirtys ir įžvalgos

55 | Kūryba už universiteto durų

Rektoriaus žodis

Mielieji, didžiausia šių jau nuėinančių metų stiprybė, sėkmė ir įkvėpimas esate Jūs. Šventiniu laikotarpiu linkiu pasidžiaugti savo bei kitų laimėjimais, bendrais projektais ir kartu įveiktais iššūkiais.

O metai, nepaisant juos drebinusių drastiškų švietimo sektoriaus

reformų, buvo intensyvūs, bet mes taip susitelkėme, palaikydami vieni kitus, metėme visas pajėgas į studentų pritraukimą, kad pelnytai galim džiaugtis išaugusiais studentų skaičiais, ypač – jaunimo iš Lietuvos, nors tarptautiškumas ir toliau liko viena ryškesnių mūsų savybių. Per visas pakopas, nuo Vilniaus iki Klaipėdos – 9,5 tūkstančio studentų!

Visus metus toliau nuosekliai kūrėme sistemas, kurios padės kryptingai vystyti universiteto mokslo veiklas: nuo mokslo planavimo ir nuoseklaus mokslininkų karjeros augimo iki modernios įrangos valdymo ekosistemos ir naujos mokslo informacijos infrastruktūros, prisidedančios prie šalies mokslo diplomatijos.

Prisidėdami prie šalies skaitmeninės transformacijos, kartu su partneriais kuriame nacionalinį Dirbtinio intelekto centrą vadinamąjį „AI Factory“, kuris sujungs pažangiausių skaičiavimo infrastruktūrą, duomenis, talentus, mokslą ir verslą.

Dalyvaujame ir kitose strateginėse nacionalinėse bei tarptautinėse iniciatyvose, skirtose tvarumo, kibernetinio saugumo, autonominių sistemų ir pažangiųjų technologijų plėtrai.

Tęsiame bendradarbiavimą su stipriausiais pasaulio ir regiono partneriais – nuo MIT iki NORDTEK ir „Saugumo kodo“ iniciatyvų.

Vis daugiau mūsų ekspertų matomi viešumoje, dalinasi įžvalgomis, reaguoja į pokyčius ir kuria pridėtinę vertę ten, kur visuomenei dabar aktualiausia – saugumo, gynybos, dezinformacijos, DI srityse. Dėkingas, kad esat tikri novatoriai ir VILNIUS TECH balsai.

Per šiuos metus pasistūmėjome pirmyn ir infrastruktūros gerinimo projektuose, tvarkydami aplinką: pradėjome Jūrų inžinerijos ir atsinaujinančios energijos kompetencijų centro statybas Klaipėdoje, toliau modernizuojame laboratorinius korpusus, bendrabučius, įrenginė-

99

Vis daugiau mūsų ekspertų matomi viešumoje, dalinasi įžvalgomis, reaguoja į pokyčius ir kuria pridėtinę vertę ten, kur visuomenei dabar aktualiausia – saugumo, gynybos, dezinformacijos, DI srityse. Dėkingas, kad esat tikri novatoriai ir VILNIUS TECH balsai.

Rektorius Romualdas Kliukas

jame Skaitmeninės gynybos kompetencijų centrą.

Praturtėjome visomis prasmėmis: per keletą pastarųjų metų mūsų atlyginimai pakilo 1,5 karto, o nuo šio spalio įsigaliojo atnaujinta kintamoji darbo užmokesčio dalis, pasiekusi 6 mln. eurų per metus.

Prie darbuotojų gerovės prisidėjo ir MELP sistemos finansinės naudos.

Universitetas auga, keičiasi, ir visa tai nebūtų įmanoma be jūsų įsitraukimo, profesionalumo, loja-

lumo, tikėjimo savo misija. AČIŪ!

Artėja ypatingi mūsų bendruomenei metai – kitąmet minėsime garbingą Universiteto 70-metį – kviečiu kiekvieną Jūsų pasijusti šio jubiliejaus šeiminingais. Inicijuokite idėjas, burkite bendruomenę, skirkite savo darbus ir veiklas jubiliejiniais metams, skleiskite žinių alumnams ir bičiuliams.

Tegu ateinantys metai mums bus kupini tyrimų ir išradimų!

Rektorius Romualdas Kliukas

9,5 tūkst.

studentų studijuoja
VILNIUS TECH

1,5 karto

pakilo VILNIUS TECH
darbuotojų atlyginimai
per pastaruosius porą
metų

6 mln.
eurų

pasiekė kintamoji
darbo užmokesčio
dalis

Steginės partnerystės prorektorius doc. dr. A. Meškėnas: „Kurti partnerystes – prasmingas darbas“

Šiandiniame pasaulyje VILNIUS TECH yra ne tik mokslo įstaiga – tai tiltas, jungiantis žmones, idėjas bei galimybes. Jungumas universitete reiškia gebėjimą dirbti išvien: su studentais, mokslininkais, verslo atstovais bei tarptautiniais partneriais. Čia ne tik įgyjama naujų žinių, gimsta naujos idėjos, bet ir įgyvendinami inovatyvūs projektai, kuriantys pridėtinę vertę visuomenei.

Apie tai, kodėl bendradarbiavimas yra viena iš svarbiausių universiteto veiklos dalių – Strateginės partnerystės prorektorius doc. dr. Adas Meškėnas.

– Ką reiškia jungumas, bendradarbiaujant su verslu ir tarptautiniais partneriais?

Jungumas mums reiškia ne tik ryšius, bet ir bendrą kūrybą. Universitetas jungia mokslą, studijas, vers-

lą ir visuomenę į vieną ekosistemą, kurioje kuriamos inovacijos ir sprendžiami aktualūs iššūkiai. Tai matoma įgyvendinant bendrus Mokslo, technologijų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) projektus su Lietuvos įmonėmis, dvigubo diplomo programas su užsienio universitetais ir partnerystes, kurios leidžia studentams bei tyrėjams veikti globaliai.

– Kaip universitetas gali veikti kaip jungtis tarp Lietuvos verslų ir užsienio inovacijų ekosistemų?

Universitetas yra natūralus tiltas – turime tarptautinius tinklus, kom-

Jungumas mums reiškia ne tik ryšius, bet ir bendrą kūrybą. Universitetas jungia mokslą, studijas, verslą ir visuomenę į vieną ekosistemą, kurioje kuriamos inovacijos ir sprendžiami aktualūs iššūkiai.

doc. dr. Adas Meškėnas

petencijas ir infrastruktūrą, kuri leidžia Lietuvos verslams pasiekti globalias inovacijas. Atlikdami bendrus tyrimus, organizuodami tarptautines konferencijas ir steigdami kompetencijų centrus, galime sujungti vietines įmones su partneriais užsienyje, padėti joms dalyvauti Europos mokslo programose bei pritraukti talentus.

– Kaip VILNIUS TECH formuoja ir atrenka strateginius užsienio partnerius? Kokie kriterijai šiandien yra patys svarbiausi?

Strateginių užsienio partnerių atranka grindžiama ilgalaikės vertės kūrimu. Svarbiausi kriterijai – mokslinių tyrimų kompetencija, studijų kokybė, vertybių atitikimas. Partnerystės turi stiprinti abi puses ir kurti realias galimybes studentams, tytojams bei visuomenei.

– Kokiais būdais universitetas prisideda prie žinomumo Lietuvos verslams ir konkurencingumo tarptautiniu mastu?

VILNIUS TECH prisideda prie Lietuvos verslų žinomumo ir konkurencingumo tarptautiniu mastu per mokslo ir inovacijų sklaidą, įmonių įtraukimą į tarptautinius projektus ir talentų ugdymą. Tai leidžia verslui ne tik pasiekti naujas rinkas, bet ir kurti produktus, atitinkančius globalius standartus.

– Kaip tarptautiniai aljansai keičia studentų patirtį – tiek akademinę, tiek profesinę?

ATHENA (angl. *Advanced Technology Higher Education Network Alliance*) aljansas suteikia VILNIUS TECH studentams galimybę integruotis į Europos aukštojo mokslo erdvę, siūlydamas jungtines studijų programas ir mikrokredencius, kurie pripažįstami visoje Europoje.

Jungtinės paskaitos, intensyvių kursai su užsienio dėstytojais praturtina studijų turinį. Inovatyviosiose laboratorijose įgyvendindami realius projektus, studentai įgyja praktinių įgūdžių skaitmeninės ir žalosios transformacijos srityse.

Aljansas organizuoja tarptautines karjeros mugės, diskusijas ir „Alumni Talks“, stiprindamas tarptautiškumo patirtį ir jos vertę darbo rinkoje.

– Kaip universitetas gali padėti Lietuvos studentams tapti konkurencingais globalioje talentų rinkoje?

Universitetas padeda Lietuvos studentams tapti konkurencingais globalioje rinkoje per tarptautines studijų programas, užsienio kalbų ir kultūrų kompetencijų ugdymą bei projektingą veiklą su pasauliniais partneriais.

– Kaip atrodo VILNIUS TECH tarptautinių partnerių tinklas po 10-ies metų?

Po 10-ies metų VILNIUS TECH tarptautinių partnerių tinklas bus dinamiška ekosistema, apimanti ne tik universitetus, bet ir technologijų centrus, startuolius bei pramonės lyderius.

VILNIUS TECH taps tarptautiniu traukos centru, jungiančiu idėjas ir talentus iš viso pasaulio.

– Aktyviai dirbate partnerystės srityje. Kas Jus labiausiai įkvepia šiame darbe?

Didžiausia motyvacija – galimybė kurti tiltus tarp idėjų ir žmonių. Kai matau, kad mūsų partnerystės atveria naujas galimybes mūsų studentams ir mokslininkams, o verslui leidžia ir naujo atrasti universitetą, suprantu, kad atliekame prasmingą darbą.

Po 10-ies metų VILNIUS TECH tarptautinių partnerių tinklas bus dinamiška ekosistema, apimanti ne tik universitetus, bet ir technologijų centrus, startuolius bei pramonės lyderius.

doc. dr. Adas Meškėnas

TOKS vadovas: atsakingas verslas investuoja į ateities talentus

Lietuva – nedidelė šalis, tačiau transporto ir logistikos srityje ji turi potencialo tapti viena stipriausių pasaulyje. Tuo įsitikinęs UAB Tolimojo keleivinio transporto kompanija (TOKS) generalinis direktorius Valentinas Belousovas, kurio vadovaujama keleivių vežimo autobusais bendrovė šiemet pasirašė rėmimo sutartį su VILNIUS TECH ir įsteigė stipendiją geriausiam Transporto inžinerijos fakulteto Logistikos ir transporto vadybos studijų programos studentui.

Su vadovu kalbamės apie mecenatystės prasmę, jaunųjų talentų ugdymo svarbą, sektoriaus ateitį ir jungumą – vertybę, kuri sieja universitetą ir verslą.

TOKS įsteigta 3000 Eur metinė stipendija šiemet atiteko pirmo kuro Logistikos ir transporto vadybos studijų programos studentui Benui Mikulskiui. Laureatas buvo atrinktas pagal stojamojo balo rezultatus. Bendrovė bendradarbiauti su

fakultetu ketina ir toliau: nuo 2026 m. TOKS įsteigta stipendija bus skiriama geriausiam programos studentui pagal studijų rezultatus.

V. Belousovas pasakoja, kad TOKS valdanti investicijų fondų valdymo grupė „Zabolis Partners“ mecenatystę, bendradarbiavimą su universitetais ir jaunųjų talentų ugdymą nuo pat veiklos pradžios laiko natūralia savo idėjų tąsa.

„Bet kuriam verslui, norinčiam išlikti konkurencingam šiame žai-

biškai kintančiame pasaulyje, būtina investuoti į jaunąją kartą. Veikiame transporto sektoriuje ir renkames investuoti į šią sritimi besidominčius jaunuolius, nes ji yra labai perspektyvi sritis – viena iš nedaugelio, kurioje tokia maža valstybė kaip Lietuva gali tapti viena pirmaujančių pasaulyje“, – teigia pašnekovas.

Pasak jo, geriausia partnerystės forma yra ta, kuri kuria vertę visoms suinteresuotosioms šalims: vers-

lui, aukštosioms mokykloms, studentams ir valstybei.

„Apie tinkamiausias partnerystės formas galima atskirai kalbėti kiekvienu atveju. Šiuo atveju pasirinkime prisidėti prie jaunųjų specialistų ugdymo ir tikime, kad tai bus naudinga visiems. Kitoje aukštojoje mokykloje mūsų grupė valdo ne liečiamojo kapitalo fondą – tai kitoks bendradarbiavimo būdas, tačiau taip pat kuriantis vertę“, – sako V. Belousovas

AUGINA ATEITIES LYDERIUS

Jungumą – vieną iš strateginių VILNIUS TECH vertybių – universitetas apibrėžia kaip sinergiją tarp skirtingų technologijų, disciplinų, visuomenės grupių ir sprendimų taikymo, kuri leidžia nuolat ieškoti bendradarbiavimo galimybių ir bendrų sąlyčio taškų, skatina visavertį įsitraukimą ir įvairialypę, daugiakultūrės aplinkos kūrimą. Jungumas versle šiandien taip pat reiškia kur kas daugiau nei maršrutus – tai idėjų, žinių, žmonių, patirčių ir skirtingų sektorių sąveika bei partnerystė. Kalbėdamas apie šį ryšį, V. Belousovas pabrėžia, kad būtent glaudus bendradarbiavimas tarp verslo ir akademinės bendruomenės leidžia ugdyti ateičiai pasiruošusią, inovatyvumo siekiančią transporto specialistų kartą.

„Pats mokiausi dešimt metų, pirmoji mano aukštoji mokykla buvo VILNIUS TECH. Todėl, pradėjus svarstyti galimybę steigti TOKS stipendiją, apsisprendžiant padėti ne tik perspektyvios studijų kryptys, bet ir sentimentai bei pasitikėjimas šia aukštąja mokykla“, – dalijasi V. Belousovas.

Jis akcentuoja, kad mecenatystės nauda nėra vien finansinė.

„Besimokydamas bakalauro studijose pats gaudavau vienos užsienio įmonės įsteigtą stipendiją, turėjau galimybę baigiamąjį darbą

rengti Suomijoje. Tai išplėtė mano akiratį, leido susipažinti su globalia transporto sritimi ir labai prisidėjo prie to, koks esu šiandien. Todėl iš savo patirties žinau, koks reikšmingas jaunam žmogui palaiikymas, finansinis taip pat. Ne tik dėl galimybės daugiau laiko skirti studijoms, bet ir dėl pasitikėjimo savimi, platesnės perspektyvos ir atsiveriančių galimybių. Kiekvienas jaunas žmogus, tikintis saviimi ir matantis savo ateitį Lietuvos transporto rinkoje, yra didžiausias turtas, nes iš jaunų, smalsių žmonių užauga ateities lyderiai“, – sako TOKS vadovas.

GYVENA POKYČIŲ RITMU

Keleivių vežimo sektorius Lietuvoje ir visame pasaulyje, anot vadovo, išgyvena technologinių ir geopolitinių pokyčių laikotarpį, tad ne mažiau intensyvios kaitos reikėtų tikėtis ir artimiausioje ateityje.

„Apie svarbiausius ateities pokyčius transporto srityje galime susidaryti nuomonę pasižiūrėję paskutinio „Tesla“ akcininkų posėdžio vaizdo įrašą. Pabrėžiama spartėjanti urbanizacija, dėl kurios vis labiau auga patogaus, tvaraus ir komfortiško viešojo transporto poreikis“, – sako V. Belousovas.

Dar vienas ryškus vektorius – energetikos transformacija.

„Transporto srityje elektrinės transporto priemonės sparčiai keičia iškastinį kurą naudojančias transporto priemones, dėl to itin stipriai konkuruoja Kinijos ir Vakarų rinkos. Didelę reikšmę turi ir greitai plintanti transporto priemonių robotizacija. Visi sektoriuje vykstantys pokyčiai yra vienaip ar kitaip susiję su šiomis sritimis“, – apžvelgia TOKS vadovas.

Visi šie procesai kuria naują realybę, kurioje iššūkių netrūks visą ateinančią dešimtmetį.

„Didžiausias iššūkis per ateinančius 5–10 metų – gebėti laiku pri-

sitaikyti prie pokyčių rinkoje ir su maniai išnaudoti nuolat kintančias technologijas keleivių patogumui ir verslo efektyvumui didinti“, – mano V. Belousovas.

DIRBTI, MOKYTIS IR KURTI

Pasakodamas, kokių lyderių reikia dinamiškam šių dienų ir ateities transporto sektoriui, V. Belousovas pabrėžia, kad jie turi būti pasiruošę ne tik prisitaikyti prie pokyčių, bet ir juos inicijuoti.

„Šiandienos lyderiams nebeužtenka veržlumo, jiems reikia daugybės įvairiausių sričių žinių. Pats mokiausi trijose aukštosiose mokyklose. Ši patirtis man leidžia ne tik pasirinkti geriausius sprendimus, bet ir gebėti prognozuoti. Manau, tai svarbu lyderiams“, – pabrėžia pašnekovas.

V. Belousovo teigimu, būsimųjų logistikos ir transporto srities profesionalų laukia dinamiška ir labai įdomi sritis, kurioje sprendimus reikės priimti greitai ir nuodugniai įvertinus visas įmanomas aplinkybes. Anot jo, transporto sektoriuje šiuo metu apskritai trūksta įvairių sričių kvalifikuotų, augti norinčių ir pokyčiais aktyviai besidominčių specialistų.

„Tačiau taip yra visur, transporto sektorius nėra kažkuo išskirtinis“, – pripažįsta V. Belousovas.

Jis sako, kad išvardyti kompetencijas, kurių labiausiai reikia prie darbo rinkos prisijungiantiems studentams, būtų sudėtinga, tačiau akcentuoja, kad visiems svarbios kelios esminės savybės: smalsumas, noras dirbti, mokytis ir kurti.

„Apie visą darbo rinką kalbėti sudėtinga, nors atstovauju įmonių grupei, kurios investicijos į skirtingus sektorius yra didžiulės. Mūsų įmonėse laukiame jaunų žmonių, norinčių kartu kurti Lietuvos ateitį. Todėl studijų metais kaupkite žinias, o jas baigę prisijunkite prie mūsų įmonių komandų“, – linki vadovas.

Profesorius dr. Algis Mickūnas: „Gyvenimas prasideda supratus, kad turi jį vieną“

„Mano pašaukimas yra mokytis“, – sako plačiausiai pasaulyje žinomas lietuvių kilmės filosofas, kelių dešimčių knygų autorius ir VILNIUS TECH garbės daktaras prof. dr. Algis Mickūnas. Šimtus mokslininkų išugdęs 92-ėjų profesorius yra tikras įkvėpimas, įrodantis, kad klausyti savo širdies balso – vienas geriausių sprendimų, kurį gali priimti žmogus: savo tikėjimu ir meile jis sujungia skirtingų kartų, tautybių, religijų ir pažiūrų žmones visame pasaulyje.

VILNIUS
TECH

Vilniaus technologijos universitetas

Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantis ir daugybėje šalių paskaitas skaitantis Ohajo universiteto profesorius dr. A. Mickūnas puikiai pažįstamas ir VILNIUS TECH bendruomenei – jis kone kasmet atvyksta dėstyti Kūrybinių industrijų fakulteto studentams.

Šiomet paskaitų ciklą „Komunikacija ir kūrybinė vaizduotė“ pristatęs profesorius rado laiko ir įkvepiančiam pokalbiui, kurio metu pasidalijo mintimis apie mokytojo pareigą ir gebėjimą kurti bendrystę, drąsą gyventi ir netikėtumus, kurie neretai pasirodo besantys didžiausios likimo dovanos.

– Profesoriau, esate užauginęs daugybę studentų kartų. Kaip galėtumėte apibūdinti dabartinį jaunimą? Kas jiems įdomu, o kas – nebe?

Viskas priklauso nuo mokytojo. Būna, kolegos profesoriai skundžiasi, kad studentai yra blogi – jie nieko nenori, nesidomi, neskaito, jiems niekas nerūpi. Tuomet klausiu – o ką studentai pasakytų apie jus? Jie pasakytų tą patį.

Reikia ne sakyti, kad studentai tingi ir neklauso, o suvokti, kaip su jais susikalbėti ir kaip kalbėti, kad jie klausytų.

– Rodos, Jums tokių problemų nekyla – Jūsų studentai klauso ištempę ausis. Kaip jums pavyksta užmegzti tokį ryšį ir sujungti skirtingas kartas?

Svarbiausia yra dialogas. Man sekasi, nes aš visuomet klausausi studentų – kai jais domiesi, jie nori kalbėtis. Esu išugdęs daugiau nei 100 profesorių, su visais jais bendravau dieną ir naktį, nepaisant nieko. Esu atviras ir po paskaitų, pavyzdžiui, užuot išsilakstę einame į kavinę, čia kalbamės ir diskutuojame toliau.

Be to, nebijau klysti, nes visi klystame, nebijau, kad kas nors mane pataisys. Mokosi ne tik studentai – visuomet mokausi ir aš, mokomės vieni iš kitų. Tai mano darbo dalis.

Vis dėlto nemažai žmonių, ypač jaunų, bijo diskutuoti, užduoti klausimus ir dalintis savo mintimis, nes nenori nuskambėti kvailai ar naiviai ir būti sukritikuoti.

Aš nekritikuoju studentų neskau, kad jie neišmoko, ne taip suprato, neteisingai mąsto. Ką nors parašiusį ar pasakiusį studentą pagiriu, pabrėžiu, kad tai labai svarbu ir ypatinga, raginu pasitarti, kaip temą būtų galima plėtoti toliau.

Kai nuvažiuoju į kitą šalį, pirmiausia klausiu žmonių, kaip jie gyvena, kaip mąsto, kokios jų tradicijos, ką valgo ir t. t. Kai supranti jų pasaulį, gimsta galingas dialogas.

– Keliaujate Jūs išties daug – Lietuva yra viena iš daugybės šalių, į kurią vykstate dalintis savo žinomis, patirtimi ir išmintimi. Ar dėstydamas pastebite ryškių skirtumų tarp skirtingų šalių jaunimo, ar juos, nepriklausomai nuo tautybės, pilietybės, religijos ir kultūros, jaudina, domina ir neramina panašūs bendražmogiški dalykai?

Pirmiausia reikia suprasti, kad visi esame žmonės nepaisant to, kaip mus apibūdina kiti ar kaip mes juos nusakome. Reikia išvengti etnocentrizmo, rasizmo, net religijos klausimų ir nenusiteikti, kad jei kiti mąsto kitaip, mes negalime suprasti vienas kito. Kai pripažįstame, kad esame tokie patys, nepaisant odos spalvos, kalbos ir kitų skirtumų, susikalbėti tampa lengva. O pasikalbėti turime, nes nė vienas nesame absoliučios tiesos žinovai ir išminčiai.

Atrodo, kad tikrai tikite ir mėgaujates tuo, ką darote. Tai aktualu daugybei žmonių, kurie, rinkdamiesi profesiją, blaškosi tarp dviejų polių –

ar rinktis gerai apmokamą, perspektyvų darbą, net jei tai ir neteiks džiaugsmo, ar mylimą, dominančią sritį, net jei ji negarantuoja finansiškai patogaus gyvenimo. Tai suderinti pavyksta ne visada.

Pagrindinė taisyklė: jeigu tavo karjeros sritis sutaps su tavo gyvenimo aistra, niekada nedirbsi.

– O Jūs ar dirbate?

Aš esu mokytojas. Nieko nedirbu ir daugiau nieko nenoriu, tik skaityti, mokyti, kalbėtis, dalintis. Manęs klausia: „Kiek tu uždirbi?“ Man nerūpi (juokiasi). Būti filosofijos dėstytoju – mano malonumas, už kurį dar ir moka.

Dabartinė vartotojiška visuomenė kaip tik dažnai koncentruojasi į apčiuopiamus, materialius dalykus – pinigus, daiktus, pasiekimus, titulus, tačiau kartu labai ilgisi prasmės jausmo. Kas Jums pačiam yra prasmė?

O ką su tais turtais darysi? Man prasmė – būti mokytoju ir pačiam be perstojo mokyti. Šiuo metu man labai įdomu astronomija, kosmosas, tad nuolat diskutuoju su astronomais, o tuo, ką išmokstu, dalinuosi su studentais. Aš pats nieko gero neturiu, tačiau pasaulis yra labai įdomus, tad norisi jį atverti ir tuo pasidalinti.

Geriausias tyrinėtojas turi būti ir geriausias mokytojas – jis turi dalintis tuo, ką atranda, o ne tik sėdėti savo laboratorijoje. Dažnai sakau, kad mokytojas yra kaip alpinistas, kuris veda žmones į kalnus: jis nelipa per juos, o kelia kuo aukščiau virš savęs. Tokia yra mano pareiga ir tikslas – mokyti, vesti ir kelti kitus. Tai man suteikia džiaugsmo.

Pavyzdžiui, savo doktorantus visada stengiuosi stumti į aukštybes. Kai rašau kokią knygą ar straipsnį, raginu ir juos prisidėti, kad jų pavardės būtų šalia manosios – tai padė-

da jų karjerai. Dabar prižiūriu doktorantus iš VILNIUS TECH – prisiėsiu prie jų darbų ir tarsimės, kaip jų darbus publikuoti.

Be to, gal prieš penkerius metus su Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokiniais pradėjome jaunimo sambūrį – M. Katiliškio bibliotekoje buvo sukurtas mano archyvas, įsteigtas filosofijos centras, su gimnazistais ėmėme rengti konferencijas, kurioms jie rengia pranešimus tam tikra tema, o vėliau apie tai diskutuojame. Visus penkių konferencijų pranešimus, kurių yra beveik 60, suredaguosime ir išleisime, kad mokiniai jaustų – mes esame svarbūs. Ši knyga, dalyvaujant keliems Pasvalio mokiniams ir mokytojams, bus pristatyta Knygų mugėje.

– Akivaizdu, kad esate atradęs savo pašaukimą. Kaip Jums tai pavyko?

Radau nieieškodamas. Kadaisė turėjau draugę Čikagoje, kuri vakarais lankydavo mokyklą. Ką tuo metu turėjau daryti? Vaikščiodavau. Kartą eidamas pamačiau universitetą ir įėjau. Ten siūlė atviras paskaitas – kalbų, sociologijos, filosofijos.

Pagalvojau – kodėl ne, ir užsirašiau, nors buvau seniai baigęs inžinerijos mokslus ir jau dirbau. Praėjo semestras – įdomu, kitas semestras – dar įdomiau.

Mokiausi dėl malonumo, įdomumo, be jokio tikslo, kol įgijau filosofijos bakalauro laipsnį. Tada gavau pakvietimą Vokietijoje studijuoti magistrantūroje. Galvojau, kad čia pasitodijavęs grįšiu į inžineriją, bet tuomet man pasiūlė doktorantūros stipendiją JAV.

– Kaip manote, kas galiausiai nulemia mūsų gyvenimo kryptį – ar likimas, netikėtumai, aplinkybės,

ar visgi viskas priklauso nuo mūsų pačių sprendimų?

Daug kas veikia tavo likimą, bet gali to atsisakyti. Buvau inžinierius, manęs laukė gera karjera. Prieš tai gerą karjerą galėjau padaryti kariuomenėje, kurioje siūlė pasilikti. Tuomet buvau 19-os, o 39-erių būčiau išėjęs į pensiją ir galėjęs daryti ką tik noriu. Bet nutariau apžiūrėti pasaulį ir galbūt surasti kitą karjeros kelią. Tai nutiko netyčia užėjus į universitetą – juk jei būčiau ėjęs skersai gatvės, ten užsukęs nebūčiau. Gyvenimas yra staigmena, pilnas netikėtumų ir galimybių.

Mokytojas yra kaip alpinistas, kuris veda žmones į kalnus: jis nelipa per juos, o kelia kuo aukščiau virš savęs.

prof. dr. Algis Mickūnas

– Vis dėlto baimė, kad surizikavęs suklysi, priimsi netinkamus sprendimus ir nebegalėsi atsukti laiko, kamuoja daugybę žmonių. Ar dėl to verta atsisakyti įdomių avantiūrų ir laikytis griežto gyvenimo plano?

Tokiu atveju tu labai susiaurėji – neturi ir nematai nieko kito, tik tą planą. Jis vis vien nebūna įgyvendinamas, nes juk egzistuoja aplinka ir santykiai su kitais, kurie mus veikia.

– Kita vertus, avantiūros į gyvenimą įneša daug nežinomybės, kuri kartais kelia malonų jaudulį, kar-

tais nerimą. Šiuo metu jo dėl įvairių globalių problemų ir nestabilios geopolitinės padėties yra itin daug. Kaip jūs patartumėte dorotis su nežinomybe? Kaip ją priimti?

Reikia suvokti, kad įvykiai, kurie dabar atrodo baisūs, vėliau išsisemia. Ilgainiui praeina viskas.

Yra tokia Zen pasaka. Jaunuolis prašo tėvo nupirkti arkli. Tėtis sako: „Ai, vaikeli, tau nereikia.“ Sūnus sako: „Ne, man reikia arklio.“ Ir vis prašo, prašo. Ką bedarys tėvas, nupirko. Jaunuolis džiaugiasi ir tėtis džiaugiasi, kad šiam patinka. Jis klausia Zen meistro: „Ar gerai?“ O tas atsako: „Pamatysim.“

Viskas klostosi gerai, jaunuolis įdėtinėja, bet kartą nukrinta nuo arklio ir susilaužo koją. Tėtis sako: „Oi, kaip blogai, kad nupirkau arkli, dabar vaikas susilaužė koją.“ Zen meistras sako: „Pamatysim.“

Kyla karas. Jaunus žmones kviečia kariauti, bet jaunuoliui nereikia eiti karan, nes jis koją susilaužęs. Tėtis sako: „Oi, kaip gerai, kad nupirkom jam arkli, gerai, kad susilaužė koją, dabar nebereikės į karą.“ Zen meistras sako: „Pamatysim.“ Taigi nieko gyvenime negali numatyti, o gal ir nereikia.

– Iš Jūsų žodžių atrodo, kad gyvenimui reikalingas atvirumas ir drąsa pasiduoti jo tėkmei. Ar ir Jūs nesistengiate nieko numatyti – tiesiog einate vedinas smalsumo ir širdies balso?

Einu ten, kur pasaulis veda. Man viskas įdomu, viskas džiaugsminga. Aš nemoku pykti. Jei mėginu supykti, galiausiai užpykstu ant savęs – sakau, tu *durnas*, ar ką? Ko taip šokinėti, pykti... Kaip kaime sakydavome – virš bambos neiššoksi. Be to, mes visi turime du gyvenimus: antras gyvenimas prasideda supratus, kad gyvenimą turime tik vieną.

V. Skaraičio ir K. Vanago / BFL nuotr.

Prof. habil. dr. G. Kaklauskas kelias: nuo matematikos olimpiadų iki emerito vardo

Gelžbetoninių konstrukcijų ir geotechnikos katedros prof. habil. dr. Gintario Kaklauskas kelias į statybos inžineriją prasidėjo dar mokyklos suole – matematika ir geometrija tapo ne tik mėgstamais dalykais, bet ir kūrybinio mąstymo pamatu.

Tėvų pavyzdys, ypač mamos – statybos inžinierės – profesionalumas padėjo išsirinkti, kuria kryptimi eiti. Šiandien, po daugiau kaip keturių dešimtmečių akademinės veiklos, profesorius dalijasi savo įžvalgomis apie VILNIUS TECH pokyčius, kūrybos principus mokslo srityje ir tai, kas jį motyvuoja siekti užsibrėžtų tikslų.

– Kelias į inžineriją ir statybos sektorių – koks jis?

Mokykloje man visada patiko tikslieji mokslai, ypač matematika ir geometrija. Mėgau mąstyti, ieškoti sprendimų, kurti naujus dalykus. Dažnai sprenddavau olimpiadoms skirtus uždavinius, nuolat jose dalyvaudavau. Paauglystėje nemėgau nieko mokytis mintinai, o mokykloje tai daryti reikėjo gana dažnai. Mo-

kantis vyresnėse klasėse, matematikos mokytoja dažnai liepdavo išmokyti formules mintinai, nors jas nesunkiai galėjau išvesti ir pats. Maištaudavau, nesimokydavau ir sakydavau, kad kalimas žudo kūrybingumą. Už šiuos žodžius mokytoja mažindavo pažymius. Tiesa, mokymosi mintinai poreikis gerokai sumažėjo universitete, kur daugiausia dėmesio buvo skiriama mąstymui ir kūrybinėms paieškoms.

Svarbų vaidmenį renkantis profesiją atliko ir tėvų pavyzdys. Abu tėvai buvo inžinieriai, mama – statybos inžinierė. Turėjau ypatingą ryšį su ja, dažnai lankydavausi jos darbovietėje – ji dirbo projektuotoja Miestų statybos projektavimo

institute Vilniuje, neretai dirbdavo ir namuose. Mačiau, kad kolegos ją vertino kaip savo srities profesionalę, ji buvo laiminga pasirinkusi inžinierės profesiją. Manau, šie du aspektai nulėmė ir mano pasirinkimą – studijuoti statybos inžineriją tuometiniame Vilniaus inžinerijos statybos institute.

– Ką Jums reiškia VILNIUS TECH emerito vardas?

Emerito vardas – lojalumo universitetui pripažinimas ir įsipareigojimų tęsinys.

Žmogus yra prieraši būtybė. Kaip mums svarbūs artimieji ar Tėvynė, taip natūraliai kuriame emocinį ryšį ir su savo kolegomis, įmone, kurioje dirbame, jos istorija. Baigęs studijas universitete, čia dirbu jau daugiau nei 43-ejus metus, išskyrus keletą metų, praleistų stažuojantis užsienyje. Mano profesinis gyvenimas buvo intensyvus, juo džiaugiuosi ir šiandien. Lojalumas man visada buvo vertybė, nors dabar tai ne visiems atrodo savaime suprantama. Pasiekus tam tikrą amžių, natūraliai kyla klausimas – ką veiksi toliau?

Dar būdamas paaugliu, planavau savo ateitį, kėliau tikslus ir jų siekiau. Turiu tvirtą nuostatą, kad tiek kūnas, tiek protas kasdien turi gauti krūvį. Jau seniai žinojau, kad noriu kuo ilgiau tęsti akademinę karjerą. Dirbdamas profesoriumi ir vyriausiuoju mokslo darbuotoju, labiausiai vertinu mokslinį darbą, bendradarbiavimą su kolegomis Lietuvoje ir užsienyje, galimybę turimą patirtį perduoti jaunajai kartai, auginti būsimus mokslininkus. Šias veiklas galėsiu tęsti ir būdamas emeritu.

Be to, emerito statusas suteikia daugiau laisvės užsiimti tuo, kas man iš tiesų teikia džiaugsmą. Šiuo metu nuolat jaučiu pasąmonėje tik-

sintį skaitliuką, skaičiuojantį metinę mokslinę produkciją, nors iš tiesų moksle svarbiausia yra naujumas, o ne publikacijų skaičius, kuriam, deja, šiandien dažnai vergauja pasaulio mokslininkai. Tikiuosi, kad tapęs emeritu galėsiu dar labiau atsiduoti kūrybiniais ieškojimams.

– Kaip per darbo metus keitėsi VILNIUS TECH?

Savo, kaip mokslininko, kelią pradėjau dar sovietiniu laikotarpiu. Slėgė Lietuvos okupacija, sovietinė ideologija, peršama okupantų kalba, įvairūs draudimai, autokratinis valdymo būdas. Nesunku įsivaizduoti, kad per visą laiką, kol dirbu universitete, pokyčių buvo ištis daug. Daugiau dėmesio noriu skirti studijoms, mokslui ir akademinėi bendruomenei.

Studijos. Mano nuomone, statybos inžinerijos studijos tuometiniame Vilniaus inžinerijos statybos institute buvo tikrai kokybiškos. Vien mūsų kurse buvo net 14 grupių. Tuo metu studentai paprastai nedirbo ir visą dėmesį galėjo skirti mokslams. Turėjau nemažai puikių dėstytojų – jie buvo savo srities profesionalai.

Mokslas. Pradėsiu nuo doktorantų (tuomet – aspirantų). Sovietmečiu konkursas į doktorantūrą buvo milžiniškas. Tik kelios katedros rengė mokslo daktarus (tuomet – mokslo kandidatus), todėl į doktorantūrą patekdavo tik patys geriausi absolventai. Daug jų turėjo galimybę išbandyti savo mokslinius gebėjimus Jaunųjų mokslininkų draugijoje, kuri aktyviai organizavo konferencijas, įvairius darbų konkursus. Jaunųjų mokslininkų veikla tuomet buvo gerokai aktyvesnė nei dabar.

Didelį mokslininko profesijos patrauklumą sovietmečiu lėmė aukšti atlyginimai. Docento alga buvo be-

veik keturis kartus didesnė už inžinieriaus, profesoriaus – šešis kartus, o akademiko – net iki aštuonių kartų. Doktorantai buvo motyvuoti – dirbo ne tik darbo dienomis, bet ir vakarais, savaitgaliais, per atostogas. Tačiau sistema neskatinė mokslininkų publikuoti savo darbus. Docentams per 5-erius metus pakakdavo parengti dvi publikacijas vietiniuose leidiniuose. Beveik niekas nerašė į Vakarų žurnalus, tuo labiau – į aukščiausio lygio. Nebuvo galimybės stažuotis, dėstyti ar dalyvauti konferencijose, vykstančiose užsienyje. Taip pat neturėjome moderniausios eksperimentinės įrangos, kuria dabar galime naudotis.

– Kas motyvuoja siekti užsibrėžtų tikslų?

Atsakysiu trumpai: mano siekis – būti laimingam.

Esame labai skirtingi savo prigimtimi ir auklėjimu. Turime vidinius poreikius ir nuo to, ar juos patenkiname, ar ne, dažnai priklauso mūsų laimė.

Vieni žmonės savo gyvenime nori kuo mažiau įtampos ir susitaiko su antraplaniu vaidmeniu. Kiti laimingi tik tuomet, kai profesiniame gyvenime pasiekia reikšmingų rezultatų. Aš priklausau šiai grupei. Dėl to man visada būtina turėti tikslą ir jį siekti – nesvarbu, ar tai sportas, ar profesinė veikla. Jei kada nors ateis diena, kai nebeturėsiu ambicijų mokslo srityje, esu tikras, kad atrasiu naują sritį, kurioje norėsiu sparčiai tobulėti.

Siekiant tikslų man patinka gyventi valingai: kasdien sportuoti, praus-tis po šaltu dušu, sveikai maitintis. Labai vertinu artimųjų ir kolegų pripažinimą – tai suteikia prasmę mano profesinei veiklai. Taip pat man svarbi ir visuomenės gerovė. Metus stažavausi Jungtinėse Ameri-

kos Valstijose, Ilinojais universitete, Urbanoje–Champaign'e. Bu-
vau pirmasis VILNIUS TECH, ga-
vęs prestižinę Fulbright stipendi-
ją. Man siūlė pasilikti nuolatiniam
darbui, tačiau net ir turtingiausio-
je pasaulio šalyje mačiau tiek daug
nelaimingų žmonių, kad supratau
– niekada ten nesijausčiau gerai.
Visada norėjau gyventi Lietuvoje ir
dirbti savo *Alma Mater*.

– Kokius kūrybinius principus tai- kėte ar taikote savo mokslinėje veikloje?

Kūrybingumas – tai gebėjimų
visuma, leidžianti generuoti ir ko-
kybiškai įgyvendinti naujas idėjas.
Savo mokslinėje veikloje remiuo-
si keliais esminiais kūrybingumo
principais.

Originalus požiūris ir drąsa. Vie-
nas svarbiausių kūrėjo bruožų yra
savitas ir originalus požiūris. To-
kiam žmogui svarbu nepasiduoti
daugumos nuomonei ir pačiam su-
siformuoti vertybes. Tai reikalauja
didelio vidinio pasitikėjimo ir, svar-
biausia, drąsos.

Naujos idėjos visada sulaukia
pasipriešinimo – oponentų būna
kur kas daugiau nei palaikytojų, jų
skaičius dažnai tiesiogiai propor-
cingas idėjos originalumui. Be to,
visada egzistuoja rizika suklysti.
Jei prestižiniame žurnale paskelb-
ta nauja koncepcija vėliau paneigia-
ma, mokslininko reputacijai smūgis
būna itin skausmingas – kuo drą-
sesnė hipotezė ir kuo aukštesnio
lygio leidinys, tuo didesnė žala. To-
dėl drąsa – būtina kūrėjo savybė.

„Nežinojimo“ vertė. Kurdami nau-
jus dalykus, remiamės turimu žinių
bagažu, tačiau tvirtai tikiu, kad ži-
nojimas yra kūrybingumo priešiny-
gė. Kuo daugiau žinai tiriamuo-
ju klausimu, tuo mažesnė tikimybė
kokybiškai sukurti naują teoriją. Im-
damasis ambicingo teorinio mode-

lio, sąmoningai stengiuosi kuo ma-
žiau gilintis į esamus metodus – tai
viena mano kūrybos taisyklių. Pa-
radoksalu, bet doktorantūros studi-
jų reikalavimas pradėti nuo literatū-
ros apžvalgos tinkamas ne visiems
kūrėjams. Žinoma, kai modelis jau
sukurtas, būtina atlikti visapusišką
analizę ir palyginimus. Vis dėlto bi-
jau, kad dirbtinis intelektas gali slo-
pinti kūrybingumą – juk taip lengva
paklausti ir iškart gauti atsakymą,
užuot ieškojus pačiam.

sui išlaikyti labai svarbi artimųjų
parama, nes ji suteikia prasmę ir
vidinę stiprybę.

**Darbo intensyvumas ir ištver-
mė.** Sprendimo ieškai nuolat, nuo
ryto iki vakaro, kartais ir naktimis,
savaitėmis ar mėnesiais, savait-
galiais ir per atostogas. Tokiomis
akimirkomis tampa tarsi apsėstas,
sutrunka miegas. Todėl kūrybiniam
darbui būtina fizinė ir psichinė iš-
tvermė. Sportas, pasivaikščiojimai,
darbas parke ant suoliuko, oro uos-

66

Naujos idėjos visada sulaukia pasipriešinimo – oponentų būna kur kas daugiau nei palaikytojų, jų skaičius dažnai tiesiogiai proporcingas idėjos originalumui.

prof. habil. dr. Gintaris Kaklauskis

99

**Tolerancija ir mąstymo lanks-
tumas.** Kitas svarbus kūrybos as-
pektas yra gebėjimas išlikti atviram
įvairioms prielaidoms. Nelankstus
tyrėjas skubės atmesti hipotezę, ku-
ri galėtų būti visiškai racionali. Ma-
nau, kad kūrėjas, gindamas nau-
ją idėją, visuomet atstovauja tam
tikrai mažumai, todėl turėtų būti
tolerantiškas ir kitokio pobūdžio
mažumoms bei neįprastumams.
Lankstus mąstymas leidžia išveng-
ti ankstyvo atmetimo ir atrasti tai,
kas iš pradžių atrodė neįprasta ar
nepatogu.

Vidinė motyvacija ir idealizmas.
Vidinė motyvacija, aistra, emocija ir
kūrybinis džiaugsmas yra varikliai,
leidžiantys ilgai ir atkakliai siekti re-
zultato. Tikiu, kad tikrieji mokslininkai
yra idealistai – juos motyvuoa-
ja idėjos, o ne materialūs dalykai.
Tačiau tokiam idealistiniam tonu-

te ar lėktuve, leidžia atsitraukti nuo
rutinos ir visiškai susitelkti. Būtent
tokiais momentais pasąmonė daž-
nai pasiūlo sprendimą – įvyksta tas
žybtelėjimas, nušvitimo akimirka,
kai gimsta nauja idėja.

Kūryba, kaip detektyvo darbas.
Mokslinė kūryba man primena de-
tektyvo veiklą: nagrinėti pirmąjį gran-
dinės segmentą, ieškai ryšių, keli
prielaidas, tikrini, atmeti, formuluoji
naujas hipotezes ir vėl testuoji. Iš-
nagrinėjęs vieną segmentą, pereini
prie kito. Taip palaipsniui gimsta
modelis ar teorija. Deja, 99 atvejais
iš 100 modelis pasirodo pernelyg
sudėtingas arba netikslus, tuomet
reikia viską pradėti iš naujo. Kūry-
ba mokslininko darbe – tai kantry-
bė, atkaklumas ir nuoseklus tobu-
lėjimas, kuris, nors dažnai nema-
tomas, galiausiai veda prie koky-
binio šuolio.

Nauja komunikacijos era: DI ir regos bei kalbos modeliai lietuvių kalboje

Dirbtinis intelektas (DI) sparčiai keičia visuomenės narių santykius su technologijomis ir kasdieniu gyvenimu. Nuo kalbos atpažinimo iki regos ir kalbos modelių – naujos DI sistemos – suteikia galimybę ne tik automatizuoti procesus, bet ir praplėsti žmonių bendravimo su skaitmeninėmis sistemomis galimybes. Tačiau mažesnės populiacijos kalbų, tokių kaip lietuvių, kontekste kyla nemažai iššūkių: trūksta tam tikrų duomenų, kalboje gausu gramatinių ir semantinių niuansų, jai skiriamas ribotas dėmesys tarptautiniu mastu.

V

ILNIUS TECH Informacinių sistemų katedros lektorius **Tautvydas Kvietkauskas**, at-

likęs tyrimą apie regos ir kalbos modelių perspektyvas lietuvių kalboje naudojantis DI technologijomis, pasakoja, kad jungumo principas tarp

akademinės bendruomenės, verslo ir valstybės institucijų yra esminis, siekiant užtikrinti inovacijų sklaidą ir DI sprendimų efektyvumą Lietuvoje.

– Plačiau papasakokite apie savo atliekamus tyrimus.

Mano tyrimai dar tik pradėti plėtoti. Bakalauro ir magistro studijose gilinausi į vaizdo atpažinimą, tačiau doktorantūroje norėjau gilinti žinias panašioje, bet kiek kitoje srityje. Pasitaręs su darbo vadovu – Informacinių sistemų katedros profesoriumi doc. dr. Pavelu Stefanovičiumi (Pavel Stefanovič), nusprendžiau spręsti klausimus, susijusius su regos ir kalbos (angl. Vision-Language) modelių naudojimu lietuvių kalboje.

Šiuo metu DI pasaulyje jau tapo įprasta, kad vakarykštės naujienos šiandien galimai yra technologiškai pasenusios. Gali būti, kad tai, ką nagrinėjau šią savaitę, po pusės metų taps technologiškai nebeaktualu. Lietuvių kalba visada bus aktuali su bet kokiomis DI technologijomis.

– Kaip regos ir kalbos modeliai gali pakeisti lietuviškai kalbančių visuomenės narių bendravimą su skaitmeninėmis sistemomis?

Kai maždaug 2022 m. prasidėjo DI pasaulinio žinomumo ir naudojimo bumas, anglų kalba natūraliai buvo lyg tarpininkas tarp galutinio vartotojo ir DI, pavyzdžiui, „ChatGPT“. Per pastaruosius trejus metus tapo įmanoma ne tik susirašinėti, bet ir klausyti, lietuvių kalba kalbėti DI. Tačiau pasaulinio lygio projektuose į taisyklingą lietuvių kalbą atsižvelgiama labai retai. Susiduriama su lietuvių kalbos gramatikos, skyrybos, kirčiavimo klaidomis. Ateityje lietuviškai kalbančiai visuomenei visai nereikėtų naudotis papildomais kalbos vertėjais.

Regos ir kalbos modeliais grįstos skaitmeninės sistemos leistų kelti nuotrauką, lietuviškai pasakyti, kad ją apibūdintų, o sistemos tai atliktų. Žmonėms su regos ne-

galia tiksliai ir tikru laiku sistemos apibūdintų aplinkinius daiktus, netgi atstumus iki jų.

– Jūsų tyrimuose analizuojami modeliai sujungia vaizdą ir kalbą. Kur matote didžiausią jų proveržį per artimiausius penkerius metus?

Daug kas jau yra sukurta arba taikoma: lietuvių kalba kai kur veikia geriau, kai kur prasčiau, tačiau technologijos jau naudojamos.

Iš tikrųjų didžiausias proveržis laukia robotizacijos srityje. Manau, kad per artimiausius penkerius metus dažniau pamatysime lietuviškai kalbančius robotus: jų akys matys aplinką ir lietuviškai pasakys, ką mato aplink save.

nuotraukų, sakinių, žodžių ar garso įrašų lietuvių kalba.

Be to, mažos šalies kalbos turi savitų gramatinių ir semantinių niuansų, perkeltinių prasmų arba skirtingų žodžių reikšmių, priklausomai nuo sakinio konteksto, pavyzdžiui, žodis kasa.

Anglų kalba – populiariausia pasaulyje, todėl medžiagos šia kalba gausu, o kitų šalių, ypač mažų, duomenų gerokai mažiau, o ir joms skiriamas dėmesys yra ribotas.

– Kaip jungumo vertybė atsispindi Jūsų akademinėje veikloje?

Man patinka dalytis patirtimi ir išgirsti konstruktyvią kritiką, visada klausiu kolegų patarimų. Dalinuo-

66

Didžiausias jungumo potencialas – duomenų rinkimas ir tvarkyba. Kadangi DI pagrindas – duomenys, jų trūkumas tiesiogiai riboja ir DI rezultatų kokybę.

Tautvydas Kvietkauskas

99

DI smegenys jau sukurtos ir gana gerai funkcionuoja, pavyzdžiui, gerai žinomas „ChatGPT“. Dabar belieka suteikti jam kūną.

– Kokie svarbiausi iššūkiai, bandant pritaikyti DI modelius mažesnės populiacijos kalboms, tokioms kaip lietuvių?

Didžiausias iššūkis – ne patys DI modeliai, o duomenys. Be kokybiškų duomenų negalima tikėtis gero modelio rezultato. Remiantis patirtimi ir prieinamais šaltiniais, lietuviškų duomenų tikrai nėra daug. Norint pasiekti gerą rezultatą, reikėtų milijonų, o kartais ir milijardų

si savo turimomis žiniomis su studentais, kurie dažnai pateikia naujų įžvalgų arba leidžia pažvelgti į problemas kitu kampu.

Su bakalauro ir magistro studijų studentais, kurių baigiamiesiems darbams vadovauju, tariausi dėl technologijų, duomenų ar strategijos, nes jų tyrimų temos glaudžiai susijusios su sritimi, kurią analizuoju.

Kalbos ir regos modelių lyginamasis tyrimas buvo atliktas bendradarbiaujant su „Neurotechnology“ įmone darbuotojais, atsižvelgiant į jų patarimus. Taip pat esu dėkingas VILNIUS TECH Skaitmeninės

gynybos kompetencijų centre dirbantiems kolegoms už suteiktą galimybę tyrimų metu naudotis universiteto resursais.

– Kur matote didžiausią jungumo potencialą tarp akademinų tyrimų, verslo ir valstybinių institucijų DI srityje Lietuvoje?

Didžiausias jungumo potencialas – duomenų rinkimas ir tvarkyba. Kadangi DI pagrindas – duomenys, jų trūkumas tiesiogiai riboja ir DI rezultatų kokybę.

Valstybė turi didelius duomenų kiekius, pavyzdžiui, dokumentus, vaizdus ar geografinių informacinių sistemų žemėlapius, tačiau trūksta inovatyvių sprendimų.

Akademinei bendruomenė galėtų pasiūlyti tokius sprendimus, tačiau tam reikalingos finansinės priemonės. Verslas galėtų suteikti reikiamų lėšų ir, bendradarbiaudamas su valstybės institucijomis bei akademinė bendruomene, diegti sprendimus ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautiniu mastu.

DI modeliai vis labiau integruojami į kasdienį gyvenimą. Kaip galima sukurti jungtis tarp žmonių pasitikėjimo ir technologijų skaidrumo?

Pasitikėjimas atsiranda tuomet, kai nejaučiama baimė. Kol žmonės bijos, kad DI atims jų darbo vietas, pasitikėjimas išliks menkas. Tačiau reikia prisiminti, kad panašiai buvo visų pramonės revoliucijų metu, tačiau galiausiai žmonės persikvalifikuodavo, taip atsirado ir naujų profesijų.

Kalbant apie technologinį skaidrumą, žmonėms svarbu suprasti, kaip DI veikia, kodėl pateikiamas vienoks ar kitoks atsakymas, iš kur gaunami duomenys. DI sistemos turėtų aiškiai paaiškinti savo sprendimų pagrindą – pateikti informaciją apie duomenų šaltinius ir modelio mokymą.

Iš tikrųjų didžiausias proveržis laukia robotizacijos srityje. Manau, kad per artimiausius penkerius metus dažniau pamatysime lietuviškai kalbančius robotus: jų akys matys aplinką ir lietuviškai pasakys, ką mato aplink save.

Tautvydas Kvietkauskas

AACSB akreditacija: strateginis VILNIUS TECH žingsnis į pasaulinį verslo studijų lygį

Siekiant tarptautinio pripažinimo ir aukščiausios studijų kokybės, VILNIUS TECH Verslo vadybos fakultetas (VVF) žengia svarbų žingsnį – siekia AACSB (angl. *Association to Advance Collegiate Schools of Business*) akreditacijos.

Tai ne tik kokybės ženklas, rodantis, kad universitetas atitinka pasaulinius vadybos ir verslo studijų standartus, bet ir strateginis žingsnis, stiprinantis tarptautiškumą, studentų patrauklumą bei akademinę reputaciją.

„Pagrindinis motyvas, kodėl buvo nuspręsta siekti AACSB akreditacijos – siekis užtikrinti tarptautinių studijų kokybę, vadybos ir mokslo veiklos pripažinimą. Nepakanka būti geram, reikia, kad tai matytų ir pripažintų kiti. Nuosekliai dirbdami subrendome žengti svarbų žingsnį ir siekti AACSB akreditacijos. Ji laikoma aukščiausiu vadybos ir verslo studijų kokybės standartu pasaulyje, todėl ją turintys universitetai įsitvirtina tarp 6–7 proc. pasaulio verslo mokyklų elito. Fakultetui tai itin svarbus studijų tarptautiškumo, patrauklumo studentams ir verslo partneriams kokybės užtikrinimas“, – pasakoja VVF dekanė prof. dr. Vida Davidavičienė.

„AACSB standartuose daug dėmesio skiriama strateginiam valdymui, mokymo-

si sėkmei, mokslinei lyderystei ir visuomeniniam poveikiui. Tai tiesiogiai dera ir su universiteto strateginiais tikslais. Akreditacija veikia kaip priemonė, padedanti įgyvendinti ilgalaikį VILNIUS TECH tikslą – tapti regioniniu inžinerijos ir vadybos inovacijų lyderiu“, – pasakoja profesorė.

Dr. V. Davidavičienės teigimu, akreditacijos procesas yra nuoseklus, daugiapakopis kelias, skirtas įvertinti, kaip aukštosios mokyklos Verslo fakultetas atitinka aukščiausius pasaulinius kokybės standartus. Šis kelias nėra sprintas – greičiau, maratonas, trunkantis vidutiniškai nuo 5-erių iki 7-erių metų.

66

Sėkmingai įgyvendinta AACSB akreditacija iš esmės pakeistų VILNIUS TECH veidą, ypač VVF, kuris tap-tų vienu iš nedaugelio technikos universiteto padalinių Baltijos regione, turinčių tokį aukščiausio lygio verslo mokyklų pripažinimą.

99

prof. dr.
V. Davidavičienė

Dekanė pasakoja, kad viskas prasideda nuo narystės AACSB (angl. *Educational Member*) – tai būtina sąlyga pradedant akreditacijos kelią. Toliau eina sprendimas, kaip bus akredituojamos atskiros programos ar padalinys (angl. *Unit Application*). VVF yra šiame etape, tikimasi sėkmingos jo baigties. Tik tada prasideda pagrindinis darbas – vertinimo paraiškos pateikimas (angl. *Eligibility Application*), kai universitetas pateikia oficialų ketinimą siekti akreditacijos ir aprašo, kaip jo struktūra, misija bei strategija dera su AACSB tikslais. Jei paraiška patvirtinama, prasideda parengiamasis etapas (angl. *Initial Self Evaluation Phase*). Šiuo laikotarpiu institucija kartu su paskirtu AACSB mentoriumi analizuoja savo veiklą pagal 5 pagrindinius standartus: misiją ir strategiją, studentų rezultatus, dėstytojų kompetenciją, mokslinių tyrimų kokybę bei poveikį verslo bendruomenei.

Toliau eina savianalizės etapas (angl. *Self-Evaluation Report*), kai parengiamas išsamus dokumentas, įrodantis, kaip universitetas atitinka kiekvieną AACSB standartą.

„Tai vienas svarbiausių etapų, reikalaujantis glaudaus fakulteto, administracijos bei akademinės bendruomenės įsitraukimo. Jo metu dažnu atveju tenka peržiūrėti dėstyimo metodus, studijų programų turinį, tyrimų kryptis, personalo vertinimo sistemas. Parengus savianalizę, tarptautinė ekspertų komanda atvyksta į mokymo įstaigą (angl. *Peer Review Team Visit*). Ji susitinka su administracija, dėstytojais, studentais, verslo partneriais ir įvertina, ar dokumentuose aprašyta informacija atitinka realybę“, – apie eigą pasakoja dekanė.

Pasak jos, jei rezultatai teigiami, AACSB taryba priima sprendimą suteikti akreditaciją. Tačiau darbas

tuo nesibaigia – kiekvienas akredituotas fakultetas kas 5-erius metus turi teikti kokybės užtikrinimo ataskaitą (angl. *Continuous Improvement Review*) kaip įrodymą, kad nuolat tobulėja.

Sudėtingiausia šio proceso dalis, pasak V. Davidavičienės, ne formalūs dokumentai, o vidinis kultūrinis pokytis. AACSB reikalauja ne tik parodyti pasiekimus, bet ir įtvirtinti sisteminių požiūrį į kokybę, poveikį visuomenei ir strateginį planavimą. Kitaip tariant, tai ne vien iškaba ant durų, o giliai į organizaciją įsišaknijęs tobulėjimo principas. AACSB akreditacijos procesas – tai išgryninimo kelionė nuo savęs pažinimo iki tarptautinio pripažinimo.

„Natūralu, kad tokio masto akreditacijos procesas neapsieina ir be išbandymų. Dažnas iššūkis, su kuriuo susiduriama, – kokybinės duomenų analizės ir įrodymų trūkumas. Kitaip tariant, reikia ne tik teigti, kad studentai įgyja kompetencijas, bet ir pateikti aiškius, empiriškai pagrįstus duomenis, kurie tai patvirtina. Kitas iššūkis – dėstytojų kvalifikacijos ir mokslinės produkcijos atitiktis AACSB reikalavimams. AACSB akcentuoja mokslinių tyrimų poveikį, aktualumą ir ryšį su praktika. Todėl svarbu ne tik skatinti publikacijas aukšto lygio žurnaluose, bet ir plėsti mokslininkų kompetencijas organizuojant mokymus apie AACSB standartus bei tarptautinio lygmens tyrimų rengimą“, – apie iššūkius pasakoja profesorė.

Kitas svarbus aspektas – komunikacijos stoka akademinėje bendruomenėje. Jei dėstytojai, administracija ir studentai neturi bendro suvokimo apie akreditacijos tikslus, procesas praranda inerciją. Todėl itin svarbu užtikrinti aišką ir reguliarią informacijos sklaidą – nuo vidinių seminarų iki atvirų diskusijų forumų.

Ne mažiau svarbu suprasti, kad AACSB akreditacija – tai ne egzaminas, o organizacinės kultūros brandinimo procesas. Kiekvienas iššūkis čia tampa galimybe stiprinti duomenų analitiką, kelti akademinę kokybę ir ugdyti bendrą atsakomybės jausmą už universiteto ateitį.

VVF dekanė, kalbėdama apie realią akreditacijos naudą, teigia, kad studentams ji suteiks geresnių mainų ir karjeros galimybių, stipresnę mokymo kokybę ir mokymosi rezultatus, o įgyto diplomo pripažinimas ir vertė bus gerokai aukštesnė.

Dėstytojams išsiplės galimybės dalyvauti tiesiogiai su socialinių mokslų sritimi (verslo vadybos, ekonomikos ir finansų valdymo) susijusiuose tarptautiniuose tinkluose, pagerės pedagoginės ir mokslinės veiklos tinklaveika, bus papildoma prieiga prie AACSB resursų bei gerosios praktikos pavyzdžių. AACSB pateikia empirinius duomenis, kad akredituotos mokyklos dažniau pasiekia geresnių rezultatų mokymo ir mokslo srityse.

„Sėkmingai įgyvendinta AACSB akreditacija iš esmės pakeistų VILNIUS TECH veidą, ypač VVF, kuris taptų vienu iš nedaugelio technikos universiteto padalinių Baltijos regione, turinčių tokį aukščiausio lygio verslo mokyklų pripažinimą. Tai būtų aiškus signalas tarptautinei akademinei ir verslo bendruomenei: inžinerinė logika ir vadybinė kompetencija čia veikia kaip viena sistema.

Šis pripažinimas sustiprintų ir VILNIUS TECH reputaciją kaip tarptautinio universiteto, kuriame verslo, technologijų ir inžinerijos kompetencijos susijungia į vieną integruotą sistemą. Būtent tokia sinergija atitinka modernios ekonomikos poreikius – kai inžinierius turi mąstyti strategiškai, o vadybininkas – suprasti technologinius procesus“, – sako dekanė.

Klaipėdoje prasidėjo naujo LJA kompetencijų centro statybos: toks pastatas – vienintelis šalyje

Klaipėdoje, VILNIUS TECH Lietuvos jūreivystės akademijos (LJA) teritorijoje įkasta simbolinė laiko kapsulė su laišku ateities kartoms, žyminti naujo Jūrų inžinerijos ir atsinaujinančios energijos kompetencijų centro statybų pradžią. I. Kanto gatvėje iškilsiantis 1500 kv. m ploto pastatas taps pirmuoju tokio tipo, infrastruktūros ir galimybių objektu visoje Lietuvoje, kur susitiks jūra, mokslas ir inovacijos.

Laiko kapsulės įkavimo ir laiško ateities kartoms pasirašymo ceremonijoje dalyvavo Klaipėdos miesto meras Arvydas Vaitkus,

VILNIUS TECH rektorius prof. dr. Romualdas Kliukas, UAB „Versina“ Plėtros direktorius Vytautas Banys, Lietuvos jūreivystės akademijos direktorius dr. Justas Žaglins-

kis ir kiti universiteto bendruomenės nariai, partneriai bei svečiai.

2026-aisiais Klaipėdoje iškilsiantis unikalus VILNIUS TECH Lietuvos jūreivystės akademijos kompetencijų centras sujungs jūrų inžinerijos, atsinaujinančios energijos bei modernių mokymų pasaulius.

Šis projektas – svarbus žingsnis Klaipėdai: jis ilgainiui sutvirtins miesto ekonominį potencialą, pritrauks investicijas ir kurs naujas galimybes Klaipėdos jaunimui bei verslui.

„Klaipėda visada buvo ir bus jūrinės Lietuvos širdis, o Lietuvos jūreivystės akademija – tai mūsų mies-

to pasididžiavimas. Šios aukštosios mokyklos dėka dar kartą įrodome, kad žingsnis po žingsnio tampame inovacijų sostine. Miestui labai svarbu, kad ši mokykla augtų, modernėtų ir išliktų stipriu regiono mokslo bei inovacijų centru bei modernia vieta, kurioje rengiami aukščiausios kvalifikacijos jūrininkai“, – džiaugėsi Klaipėdos miesto meras Arvydas Vaitkus.

Besiplečianti LJA infrastruktūra yra reikšminga ne tik vietiui, bet ir tarptautiniame kontekste: pažangus kompetencijų centras išryškina Lietuvos, kaip aukštųjų jūrinės inžinerijos technologijų ir inovacijų židinio, poziciją visame regione.

VILNIUS TECH rektorius prof. dr. Romualdas Kliukas, tardamas sveikinimo žodį, pabrėžė, kad modernizuojama LJA infrastruktūra be galo svarbi ne tik verslui ir mokslui, bet ir studijoms: pažangiausios mokymosi sąlygos ugdydys naujuosius jūrinės industrijos ir inžinerijos profesionalus.

„Šiandien mes ne šiaip pradame statybas: mes kuriame ateitį ir naujas galimybes ateinančiai inžinierių kartai – žmonėms, kurie formuos Lietuvos energetinę ir jūrinę ateitį. Vėjo, saulės ir vandenilio energijos gamyba bei panaudojimas yra ateitis, todėl mūsų unikalaus centro laboratorijose bus visos pažangiausios sąlygos tyrinėti ir įgyti reikiamų, paklausių kompetencijų“, – ateities vizija dalijosi VILNIUS TECH rektorius prof. dr. Romualdas Kliukas.

Jūrų inžinerijos ir atsinaujinančios energijos kompetencijų centras bus unikalus daugeliu prasmų – jis išsiskirs tiek savo infrastruktūra, tiek funkcijomis, tiek architektūra. Jį statys Telšių statybos paslaugų įmonė UAB „Versina“.

„Šio centro statyba – techni-

Šiandien mes ne šiaip pradame statybas: mes kuriame ateitį ir naujas galimybes ateinančiai inžinierių kartai – žmonėms, kurie formuos Lietuvos energetinę ir jūrinę ateitį.

prof. dr. Romualdas Kliukas

kai kompleksiškas objektas, kuriame deriname nestandartinės architektūros sprendinius ir specializuotą infrastruktūrą: nuo baseino su bangų generatoriumi iki aukštalių rengimo zonų ir laboratorinių erdvių. Mūsų užduotis – užtikrinti, kad visi konstrukciniai ir inžineriniai sprendimai veiktų vieningai, o pats pastatas ilgus metus patikimai tarnautų būsimiems specialistams“, – sakė UAB „Versina“ Plėtros direktorius Vytautas Banys.

ATLIEPS TARPTAUTINIŲ LYGIŲ PRIPAŽISTAMŲ SPECIALISTŲ POREIKI

Jūrų inžinerijos ir atsinaujinančios energijos kompetencijų centro statybos gimė iš universiteto, miesto ir valstybės siekio sustiprinti Lietuvos jūrinės kompetencijas ir atsiverti naujoms galimybėms.

Pasak VILNIUS TECH Lietuvos jūrreivystės akademijos direktoriaus dr. Justo Žaglinskio, plečiant ir geri-

nant LJA infrastruktūrą siekiama ne tik didinti akademijos patrauklumą tarp būsimų studentų, mokslininkų ir tyrėjų, bet ir atliepti tarptautiniu lygiu pripažįstamų specialistų poreikį.

Čia bus rengiami aukščiausios kvalifikacijos jūrininkai, jūrinės pramonės ir jūrinių vėjo jėgainių aptarnavimo specialistai, kurių paklausa, ruošiantis jūrinių vėjo jėgainių parko statyboms Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje, auga itin sparčiai.

„Šio projekto reikšmė yra akivaizdi – Lietuvos jūreivystės akademija, ir iki šiol buvusi stipri jūrinio sektoriaus specialistų rengime, dar labiau stiprėja, plečia savo paslaugų pasiūlą ir dar labiau sutvirtina savo pozicijas ne tik Baltijos šalių kontekste, bet ir Europoje“, – teigė dr. J. Žaglinskis.

Jūrų inžinerijos ir atsinaujinančios energijos kompetencijų centras apims net 1500 kv. m, o savo išraiškingų architektūrinių formų dėka darniai įsilies į istorinę Klaipėdos Naujamiesčio aplinką. Pastate įsikurs administracinės, specializuotos mokomosios ir pagalbinės patalpos.

Pagrindiniai du šio objekto elementai – penkių takų, 25 m ilgio baseinas su bangų generatoriumi ir aukštalipių rengimo aikštelė. Šios ir kitos mokymo erdvės bus aprūpintos pažangia įranga, leidžiančia vykdyti GWO, OPITO HUET, SOLAS kursus, evakuacijos iš keltų ir kitus jūrininkų bei jūrinės pramonės specialistų rengimui skirtus praktinius mokymus. Tam įsigyti du virtualios realybės (VR) simulatoriai: vienas

skirtas aukštalipių mokymui, o kitas – laivo tiltelio simuliacijai, turintis dirbtinio intelekto (DI) funkciją.

Mokslininkai ir studentai taip pat galės dirbti su laboratorine įranga, kuri leis įgyti kompetencijų, susijusių su vėjo, saulės ir vandenilio energijos gamyba bei panaudojimu. Naujajame centre ketinama įrengti ir nepilotuojamų transporto priemonių bandymų poligoną.

„Nauja infrastruktūra ir įranga intensyviai bus naudojama tiek studijų procese, tiek mokymų ir kursų veiklose. Ji leis mums pagerinti studijų ir mokymų kokybę bei sąlygas, išplėsti pasiūlą ir užtikrinti šiuolaikinėmis technologijomis grįstą jūrinio sektoriaus specialistų rengimą Lietuvoje. Kartu su vykdoma moksli-

ne ir projektine veikla ši infrastruktūra, tikiu, mums duos reikšmingų rezultatų ir naujų galimybių“, – sakė LJA direktorius dr. J. Žaglinskis.

Pastato statybai prireiks apie 5,5 mln. eurų, įrangos įsigijimui numatyta skirti dar apie 800 tūkst. eurų. Projektas „Aukštos kvalifikacijos vandenų transporto sektoriaus specialistų rengimo kokybės, efektyvumo ir tarptautinio konkurencingumo didinimas, reorganizuojant VšĮ Lietuvos aukštąją jūrų inžinerijos mokyklą prijungimo prie VšĮ Vilniaus Gedimino technikos universiteto būdu“ finansuojamas Europos Sąjungos Ekonominės gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) lėšomis, numatytos ir VILNIUS TECH investicijoms.

VILNIUS TECH nuolat investuo-

ja ir į infrastruktūros atnaujinimą – studijų, mokslo, darbo ir gyvenimo aplinkos gerinimą. Pavasarį prasidėjo naujo VILNIUS TECH Antano Gustaičio aviacijos instituto (AGAI) pastato statybos – moderniam 840 kv. m. priestatui 2026 m. bus įkurtos mokslui, studijoms ir administracijai skirtos patalpos.

Šiuo metu taip pat tęsiama bendrabučių ir Statybinų medžiagų instituto laboratorijų renovacija, įrenginėjamas Skaitmeninės gynybos kompetencijų centras, rengiamas Aplinkos inžinerijos fakulteto ir amfiteatro lauko erdvių atnaujinimo projektas. Artimiausiu metu prasidės ir Fundamentinių mokslų fakulteto I laboratorijų korpuso – didžiausio Saulėtekio universitetiniame miestelyje – renovacija.

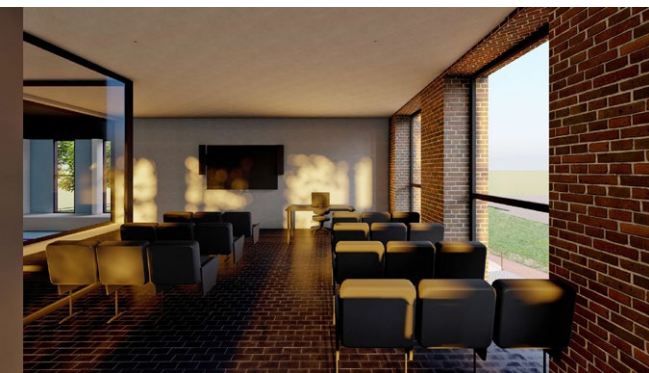

5.5 mln. eurų

kainuos pastato statybą

25 metrų ilgio baseine

bus įrengtas bangų generatorius ir aukštalipių rengimo aikštelė

Kaip jungumas ir moksliniai tyrimai keičia Lietuvos pramonės ateitį?

Klimato kaita – ne tik tarša ir CO₂ emisijos. Tai sudėtinga, tarpdisciplininė problema, apimanti vandens ekosistemas, biogeocheminius ciklus, chemines medžiagas ir kt. Daugeliui visuomenės narių šie procesai nematomi, tačiau moksliniai tyrimai rodo, kad jų poveikis yra ilgalaikis.

Lietuvoje, kaip ir visame pasaulyje, sprendimų paieškai reikia ne tik pažangių technologijų, bet ir glaudaus bendradarbiavimo – nuo universitetuose veikiančių laboratorijų iki pramonės įmonių.

Apie tai, kaip jungumas ir inovacijos gali padėti Lietuvai žengti tvartos gamybos keliu, pasako-

ja Išmanių ir klimatui neutralių gamybos procesų, medžiagų ir technologijų kompetencijų centro direktorius **Simonas Barsteiga**.

– Kuri klimato kaitos problema dar nėra pakankamai matoma viešai, bet, atliekant mokslinius tyrimus, jau kelia nerimą?

Viena iš klimato kaitos problemų,

kuri vis dar nėra pakankamai matoma viešai, nors moksliniai tyrimai aiškiai rodo sparčiai augančią riziką, yra gėlo vandens ekosistemų pokyčiai ir biogeocheminių ciklų sutrikimai. Šie procesai (angl. *Fresh-water change*, *Biogeochemical flows*), pasak „Planetary Boundaries“ sistemos, jau peržengė saugias ribas tiek pasauliniu, tiek Lietuvos

mastu. Lietuvoje gerą būklę atitinkančių paviršinių vandens telkinių yra 36 proc., neatitinkančių geros būklės kriterijų vandens telkinių – 64 proc., o eutrofikacija – vandens telkinių biologinio produktyvumo didėjimas – yra viena opiausių ir sunkiai valdomų problemų Baltijos jūros regione. Eutrofikaciją sukelia į vandens telkinius patekęs per didelį arba nesubalansuotas biogeninių medžiagų, ypač azoto ir fosforo, junginių kiekis.

Nors viešojoje erdvėje daugiausia dėmesio skiriama CO₂ emisijoms (ir pagrįstai, nes jos tiesiogiai susijusios su globalios temperatūros kilimu), mažiau kalbama apie tai, kad vandens tarša, azoto ir fosforo disbalansas, mikrop plastikas ir naujų cheminių medžiagų (angl. *Novel Entities*) gausa sparčiai keičia ekosistemų funkcijas. Šių medžiagų aptinkama dirvožemyje, vandenyje ir biologinėse grandinėse, todėl jos gali persismelkti į visą mitybos sistemą ir per kelis artimiausius dešimtmečius sukelti rimtų, sunkiai grįžtamų padarinių tiek ekosistemoms, tiek žmonių sveikatai ir reprodukcijai.

– Kokius tyrimus, iš tiesų galinčius pakeisti Lietuvos pramonės tvarumo kryptį, atliekate šiandien?

Pasaulinė chemijos ir medžiagų pramonė pereina nuo išskastinės prie žiedinės anglies. Šios transformacijos metu lemiamą vaidmenį turės biocheminės, termocheminės, elektrocheminės ir pažangios atskyrimo bei CO₂ panaudojimo technologijos.

Mechanikos mokslų institutas plėtoja atliekų gazifikacijos ir sintetinių dujų technologijas, o Statybos fakulteto Statybinių medžiagų institutas ruošiasi CO₂ surinkimo ir panaudojimo (CCU) tyrimų kryptį, vykdo pažangių absorbcinių medžiagų, skirtų vandeniui valyti, kū-

Jei norime prioritetą teikti kompleksinėms temoms, turime keistis greičiau. Smulkūs, izoliuoti projektai, kurie nesukuria ryšių tarp sričių ar neveda prie platesnio sisteminio rezultato, natūraliai netenka vertės – tokio tipo sprendimus pramonė kuo toliau, tuo dažniau atliks pati.

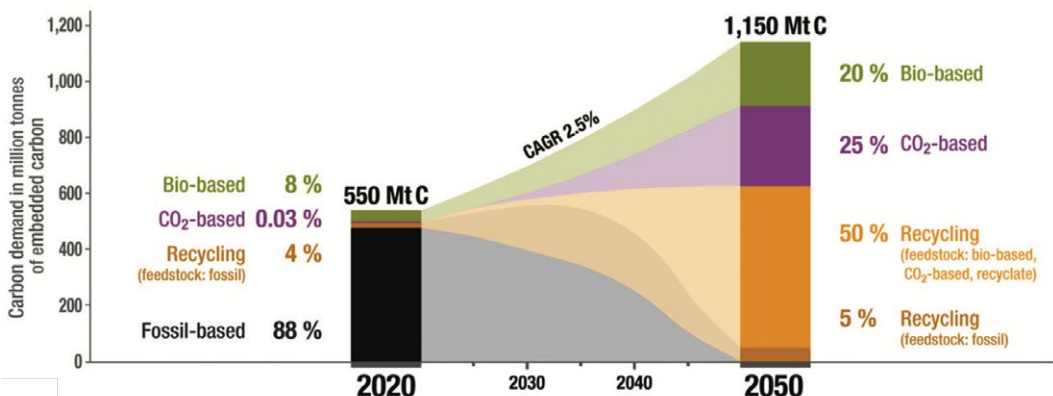
Simonas Barsteiga

Jas pasitelkus bus galima plėtoti įvairias medžiagų konversijas, dirbti su sintetinėmis medžiagomis, mineralizuoti statybines medžiagas. Siekiame, kad būtų skiriamas didelis universiteto ir tyrėjų dėmesys.

Šiuo metu Mechanikos fakulteto

rimą. Šios kryptys tarpusavyje susijusios, todėl turi potencialo ir tolesnei sinergijai.

Mano vaidmuo – sujungti komandas ir kompetencijas į vieną vertės grandinę, parodyti ilgalaikės kryptis ir siekti, kad tyrimai būtų pritaikomi pramonėje. Toks tarpdiscipli-

ninis modelis leidžia kurti sprendimus, kurie ne tik mažina emisijas ir iškastinių žaliavų poreikį, bet kartu sprendžia ir istorinę vandens bei atliekų taršą.

– Viena iš VILNIUS TECH vertybių – jungumas – akcentuoja ryšius tarp skirtingų sričių. Kaip ji atsispindi Išmanių ir klimatui neutralių gamybos procesų, medžiagų ir technologijų kompetencijų centro veikloje?

Centre jungumas – pagrindinis veiklos variklis ir principas. Klimato kaitos iššūkiai praplečia disciplinų ribas, todėl projektus siekiu formuoti taip, kad skirtingos komandos būtų priverstos veikti vienoje vertės grandinėje. Vienos grupės rezultatai tampa kitos grupės prielaidomis arba eksperimentiniais duomenimis, o vienos disciplinos problema – kitos disciplinos sprendimo lauku. Toks modelis neleidžia užsidaryti savo komforto zonoje ir

kuria realią tarpdisciplininę dinamiką, o ne jos imitaciją.

Jei norime prioritetą teikti kompleksinėms temoms, turime keistis greičiau.

kurie jungia skirtingas kompetencijas ir leidžia kurti visos grandinės sprendimus, iš tiesų gali padaryti proveržį tvarumo srityje. Būtent tokį tikslą turime kelti sau ir kitiems.

66

Stenkimės ugdyti savo sistemiškumą ir tarpsritiškumą – mokymėms iš gamtos. Būkime kritiškai esamai sistemai ir struktūrai, kuri verčia mus dirbti linijiniu būdu.

Simonas Barsteiga

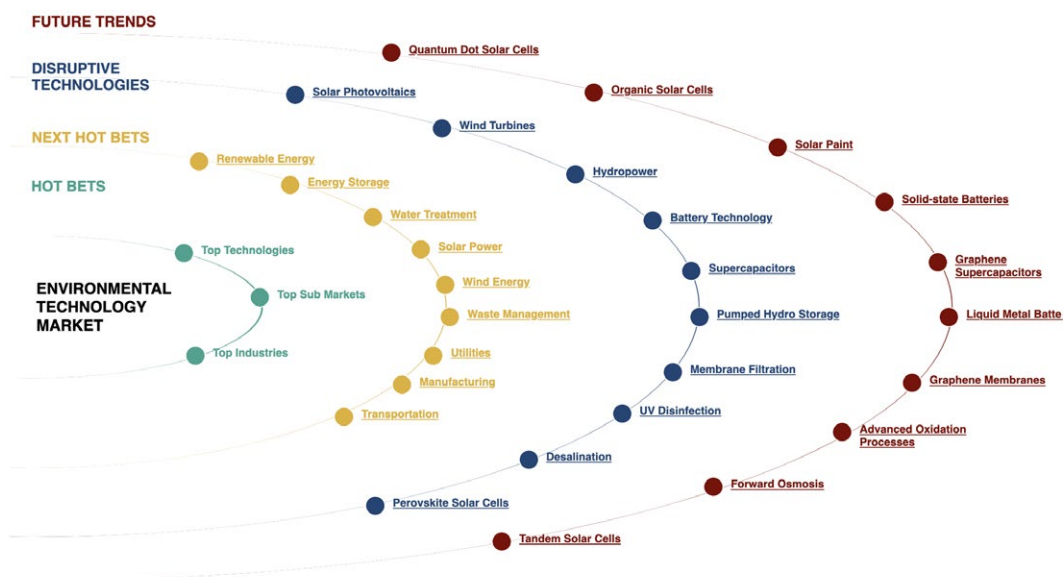
99

Smulkūs, izoliuoti projektai, kurie nesukuria ryšių tarp sričių ar neveda prie platesnio sisteminio rezultato, natūraliai netenka vertės – tokio tipo sprendimus pramonė kuo toliau, tuo dažniau atliks pati. Tik projektai,

– Kaip kuriate tyrėjus, studentus, įmones ir technologijų kūrėjus jungiančią ekosistemą?

Įgyvendindami projektus, megzdami santykius, mokydamiesi iš klaidų, sėkmių ir nesėkmių istori-

INTERCONNECTED ECOSYSTEM OF ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY MARKET

jų. Manau, pati svarbiausia jungtis – pasitikėjimas. Kol nesukursime abipusio pasitikėjimo, tol jungtys bus silpnos.

– Kokius projektus šiandien laikote pavyzdžiais, iliustruojančiais, kad jungumas tarp institucijų pagreitino inovacijų kūrimą?

Ryškiausias pavyzdys pasaulyniu mastu, kaip jungumas paspartina inovacijas, yra CERN (Europos branduolinių tyrimų organizacija).

CERN ypatinga tuo, kad nėra viena valstybė, joks universitetas ar įmonė, veikdami atskirai, negalėtų pasiekti tokios pažangos. Tik jungumas – dalijimasis laboratorijomis, eksperimentais, duomenimis ir talentais – leidžia inovacijas kurti kelis kartus greičiau, nei tai vyktų bet kurioje izoliuotoje struktūroje.

– Kokios kompetencijos šiandien reikalingiausios jauniems žmonėms, norintiems prisidėti prie

klimatei neutralios pramonės kūrimo?

Mokslininkas Barry'is Commoneris teigia: „Pirmoji ekologijos taisyklė: viskas tarpusavyje susiję.“ Siekdami dirbti gamtos labui, turime matyti ryšius ir sistemiškumą. Jei negalvosime apie savo veiksmų pasekmes ir dirbsime linijiniu būdu, klimatui neutralios pramonės nesukursime. Stenkimės ugdyti savo sistemiškumą ir tarpusitiškumą – mokymės iš gamtos. Būkime kritiškai esamai sistemai ir struktūrai, kuri verčia mus dirbti linijiniu būdu. Taip pat svarbu suvokti, kad tik dirbdami komandoje galime pasiekti išskirtinių rezultatų.

Nesvarbu, kokių įgūdžių turime, svarbiausias iš jų – gebėjimas dirbti komandoje.

Esu tikras, kad ateitis priklausos stiprioms, kad ir 10–20 žmonių komandoms, kurios ateityje sugebės padaryti tiek, kiek šiandien padaro 200 žmonių būrys.

– Jeigu pažvelgtume į 2040 m., koks būtų Jūsų optimistinis, bet realus scenarijus – ar Lietuva gali tapti klimatui neutralių gamybos technologijų lydere regione?

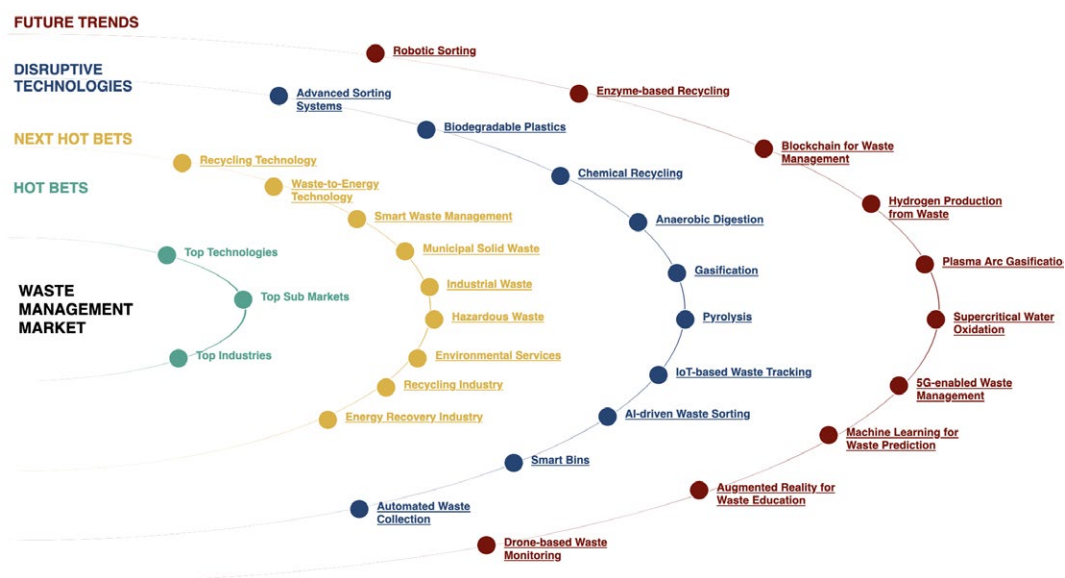
Tikrai gali, bet turime įsivardinti, kokia kryptimi einame. Aš tikiu pasauliniu chemijos ir medžiagų pramonės perėjimu nuo iškastinės prie žiedinės anglies.

Šioje transformacijoje lemiamą vaidmenį turės biocheminės, termocheminės, elektrocheminės ir pažangios atskyrimo bei CO₂ panaudojimo technologijos.

Jos sudarys galimybes vystyti įvairias medžiagų konversijas, dirbti su sintetinėmis medžiagomis, mineralizuoti statybines medžiagas.

Norėčiau, kad būtų šioms kryptims būtų skiriamas rimtas universiteto ir tyrėjų dėmesys, kuris galiausiai taptų tvirtu klimatui neutralių gamybos technologijų pramonės pagrindu.

INTERCONNECTED ECOSYSTEM OF WASTE MANAGEMENT MARKET

Studentų atstovybės prezidentas E. Borkovski: „2025-ieji buvo pokyčių ir bendruomeniškumo metai“

2025-ieji VILNIUS TECH Studentų atstovybei tapo reikšmingų pokyčių ir naujų iniciatyvų metais. Organizacija žengė svarbius žingsnius tiek vidinės struktūros, tiek bendruomenės įtraukimo srityse.

Visa tai padėjo tapti ne tik vieningesne, bet ir stipresne nei bet kada anksčiau bendruomene. Ne mažiau svarbu ir tai, kad šie metai tik dar kartą įrodė, kad jungumas ir aktyvus įsitraukimas gali keisti studijų aplinką. Plačiau apie tai – Studentų atstovybės prezidentas **Ervin Borkovski**.

– Kaip apibūdintumėte praėjusius metus VILNIUS TECH studentų atstovybei? Kokie jie buvo?

Praėję metai VILNIUS TECH Studentų atstovybei buvo gana permainingi – pakeitėme organizacijos įstatus, įstojome į Vilniaus jaunimo organizacijų sąjungą „Apskritas stalas“, pradėjome integraci-

jos procesą su Lietuvos jūreivystės akademija ir fakultetinės atstovybės steigimą akademijoje.

Ne mažiau svarbi permaina šiais metais – užsienio studentų integracija į studentų atstovavimo procesą: sėkmingai įtraukėme tarptautinius studentus į kuratorių programą, išsirinkome kontaktinius asmenis beveik visose tarptautinių studentų akademinėse grupėse ir pirmąkart surengėme Atstovų mokymus.

Juose dalyvavo studentų atstovai Senate, Studijų programų komitetuose bei akademinėse grupėse. Tarp jų – nemažai užsienio studentų. Taip pat įsteigėme Tarptautinių studentų reikalų komitetus fakultetų atstovybėse.

– Kokie buvo šių metų pagrindiniai tikslai? Kaip pavyko juos įgyvendinti?

Šiems metams išsikėlėme keletą pagrindinių tikslų – siekti užtikrinti lygiavertį studentų atstovų modelį įtraukdami ir tarptautinius studentus, aktyviau prisidėti prie studentų tarptautinių galimybių plėtojimo, didinti studijų lankstumą, tobulinti kompetentingos lyderystės programą, t. y. būsimų Studentų atstovybės savanorių mokymo procesą. Kai kuriuos tikslus jau įgyvendiname, kai kurie vis dar procese, o kitų siekimas yra tęstinis ir pasikartojantis darbas. Natūralu, kad susidūrėme ir tam tikrais iššūkiais, tačiau jie mūsų komandai yra ne kliūtis, o galimybė augti bei tobulėti.

– Kaip studentų atstovybė jungia visus studentus – nuo pirmakursių iki besimokančių paskutiniame kurse?

Studentų atstovybė yra lyg savotiškas žmonių tinklas iš įvairių fakultetų, studijų programų, kursų ir pakopų. Turėdami tokį platų ratą žmonių, sugebame gana greitai ir efektyviai skleisti informaciją apie tam tikrų studijų proceso pasikeitimus, iniciatyvas ar teikti grįžtamąjį ryšį.

Suprantama, kartais atsiranda nesklandumų komunikuojant, bet juos stengiamės identifikuoti, o ir pačius studentus dažnai paskatiname prisidėti prie tam tikrų klausimų sprendimo. Galime pasidžiaugti, jog nagrinėdami ypač svarbius klausimus, pavyzdžiui, susijusius su privalomu paskaitų lankymu, vietų trūkumu bendrabučiuose, studentai vieningai ir proaktyviai reiškia savo nuomonę. Norėdami išgirsti studentų nuomonę, organizuojame susirinkimus su skirtingais atstovais, atliekame apklausas. Jų duomenimis naudojames sprendami įvairias situacijas.

– Kaip šiais metais sekėsi stiprinti ryšį tarp skirtingų fakultetų studentų?

Svarbu nepamiršti, jog studento kasdienybė – ne tik studijos. Kartais reikia pailsėti, susitikti su ilgai nematytais draugais. Turime jau tradiciją tapusius renginius: SA VVF „Manage Days“, SA AGAI „Kylam“ ir pan. Į juos atvyksta studentai iš visų fakultetų.

– Kaip randate balansą tarp tęstinumo ir naujų įvedimo?

Kiekvienais metais, rengdami veiklos planą, peržiūrimė tiek Studentų atstovybės, tiek universiteto vidinius procesus, studijų kokybės užtikrinimo mechanizmus, komunika-

cijos kanalus bei iniciatyvas. Įsivertiname, ar anksčiau taikyti metodai suveikė. Tuo atveju, kai pastebime trūkumus, proaktyviai sprendžiame dėl naujų sprendimų įvedimo. Tai nesibaigiantis procesas, o pagrindinis jo įrankis, norint užtikrinti balansą – kritiškas sprendimo įvertinimas.

Studentų atstovybė yra lyg savotiškas žmonių tinklas iš įvairių fakultetų, studijų programų, kursų ir pakopų. Turėdami tokį platų ratą žmonių, sugebame gana greitai ir efektyviai skleisti informaciją apie tam tikrų studijų proceso pasikeitimus, iniciatyvas ar teikti grįžtamąjį ryšį.

Ervin Borkovski

– Kuo skiriasi dabartinė studentų atstovybės karta nuo ankstesnių?

Sunku kokybiškai įvertinti skirtingas studentų atstovybės narių kartas, kai joms nepriklausėme, tačiau kartais pastebime tam tikrus aiškius skirtumus. Mūsų požiūriu, dabartinė karta stengiasi daugiau dėmesio skirti ne studentų socialinio gyvenimo, o studijų proceso tobulinimui bei pačių studentų atstovavimui.

Žinoma, verta paminėti, jog šios kartos studentų atstovai, kaip ir patys studentai, turi gerokai daugiau veiklų – daugiau dėmesio skiria studijoms, karjeros augimui, dar-

bui ar papildomai veiklai už atstovybės ribų. Po COVID-19 pandemijos prisitaikėme prie hibridinio ir labiau skaitmenizuoto atstovavimo proceso.

– Kaip pavyksta jungti skirtingas kartas ir požiūrius į vieningą komandą?

Vieningos komandos pamatas – konstruktyvi narių diskusija. Visi esame skirtingi, prie atstovybės prisijungiame puoselėdami skirtingas vertybes, turime savitą požiūrį, bet kaip komanda turime nuspręsti, kokios vertybės mus vienija. Tai padarius, darbus atlikti ir sprendimus priimti tampa greičiau ir paprasčiau. Tad tikriausiai ir bandomė atrasti vienybę vertybiniu pagrindu. Tai leidžia išsikelti tikslus, kuriuos visi kartu ir stengiamės įgyvendinti.

– Kokie planai laukia studentų atstovybės kitais metais?

Kiti metai žada daug pokyčių – naujo prezidento (-ės) bei fakultetų atstovybių pirmininkų (-ių) rinkimai pagal atnaujintus tvarkos aprašus. Verta nepamiršti, jog taip pat, kaip ir visa likusi mūsų akademinė bendruomenė, aktyviai ruošimės artėjantiems universiteto Tarybos rinkimams ir rektoriaus (-ės) rinkimams. Galiausiai siekiame padėti naujai kuriamai fakultetinei Lietuvos jūreivystės akademijos atstovybei, suteikdami reikalingą pagalbą ir patarimų.

– Jei reikėtų apibendrinti, kuo šie metai buvo ypatingi jungumoms prasme?

Šie metai jungumo prasme buvo išskirtiniai. Išbandymai, su kuriais susidūrėme tiek kaip atstovybė, tiek kaip pavieniai asmenys, pareikalavo daug vidinės stiprybės. Nors atstovybę nusprendė palikti keli nariai, likę puoselėja daug artimesnį ryšį nei anksčiau.

ESN VILNIUS TECH prezidentė Hatice Kubra Kaya: „Maži žingsniai priartina didelius pokyčius“

Tarptautiškumas, bendruomeniškumas ir atvirumas – vertybės, kurios ne tik apibūdina VILNIUS TECH Erasmus studentų tinklo (ESN VILNIUS TECH) veiklą, bet ir atspindi jos prezidentės Hatice Kubra Kaya istoriją.

Lietuvą mokyti atvykusi studentė greitai suprato, kad universitetas gali tapti ne tik mokslo, bet

ir gyvenimo mokykla – vieta, kurioje susitinka skirtingos kultūros, o užsimezgas naujoms pažintims – iniciatyvos, keičiančios pasau-

lį. Savo kelią ESN VILNIUS TECH bendruomenėje H. K. Kaya pradėjo 2023 m., kai prisijungė prie universiteto Orientacinių dienų organizatorių komandos.

Tuomet ji dar nežinojo, kad šis žingsnis taps kelionės, kupinos įkvėpimo, atsakomybės ir tikėjimo, pradžia.

Šiandien H. K. Kaya ne tik vadovauja ESN VILNIUS TECH organizacijai, bet ir įkvėpia kitus studentus

drąsiai siekti savo tikslų, puoselėti tarptautinį dialogą bei kurti bendruomenę, kurioje kiekvienas gali jaustis kaip namie, nepaisant tautybės, kalbos ar kultūros.

„Praėjus kelioms savaitėms po pirmojo universitete organizuoto renginio, Turkiją ir Siriją sukrėtė žemės drebėjimas. Norėdama padėti nukentėjusiesiems, susisiečiau su savo drauge, priklausančia ESN, ir pasiūliau surengti paramos renginį. Bendradarbiaujant su ESN VILNIUS TECH komanda, idėją pavyko įgyvendinti – padedant studentams, palaikant Vilniuje gyvenančioms turkų šeimoms, surengėme turkiško maisto mugę ir sėkmingai surinkome daugiau nei 1 tūkstantį eurų.

Ši patirtis mane daug ko išmokė – apie komandą, iniciatyvumą ir žmonių susivienijimą dėl bendro tikslo. Tada supratau, kad ESN VILNIUS TECH yra ne tik organizacija – tai bendruomenė, kurioje žmonės palaiko vieni kitus ir kuria tikrą pokytį. Būtent tai ir paskatino mane oficialiai prisijungti prie ESN VILNIUS TECH“, – prisimena H. K. Kaya.

VILNIUS TECH studentė pasakoja, kad energijos semiasi būdama tarp žmonių. Ne mažiau svarbu ir tai, kad darbas su tarptautiniais studentais įkvepia: tai puiki galimybė mokytis vieniems iš kitų – skirtingų kultūrų bei požiūrių.

„Mes visi augame skirtingai suvokdami pasaulį. Bendravimas su žmonėmis iš skirtingų šalių padėjo man suprasti, kokia yra tikroji pagarbos prasmė. Dirbdama su tarptautiniais studentais, tapau atviresnė ir empatiškesnė, išmokau matyti situacijas kito žmogaus akimis.

Dar vienas nuostabus dalykas – draugystės, kurias užmezgiau. Jaučiuosi taip, lyg turėčiau namus beveik bet kuriame pasaulyje kampe. Keliaudama visada žinau, kad kažkur yra draugas, kuris prireikus

mane priims“, – pažymi ESN VILNIUS TECH prezidentė.

H. K. Kaya atkreipia dėmesį, kad būti ESN VILNIUS TECH dalimi jai reiškia turėti šeimą. Būdama užsienio studentė, atvykusi į Vilnių be artimųjų, ji susidūrė su iššūkiais, siekdama prisitaikyti prie naujos aplinkos ir kultūros. Tačiau prisijungimas prie ESN VILNIUS TECH bendruomenės suteikė kai ką ypatingo – šeimą, kurią jungia ne kraujo ryšiai, o bendros patirtys, palaikymas ir nuoširdumas.

tinės vakarienės. Jos suburia žmones iš skirtingų šalių bei suteikia galimybę dalintis savo kultūra, kitais svarbiais gyvenimo aspektais.

„VILNIUS TECH studentai – sąmoningi, vertinantys tai, ką kiti dėl jų daro. Po kiekvieno renginio gaunu padėkos žinutes – studentai dėjuojasi turėdami galimybę pažinti kitus ir iš jų mokytis. Manau, tai ir yra svarbiausia, ką jie vertina organizacijoje, juk mes visi esame savanoriai. Įdėdami visą širdį į kiekvieną renginį ir nesitikėdami nieko mai-

“

VILNIUS TECH studentai – sąmoningi, vertinantys tai, ką kiti dėl jų daro. Po kiekvieno renginio gaunu padėkos žinutes – studentai dėjuojasi turėdami galimybę pažinti kitus ir iš jų mokytis.

”

Hatice Kubra Kaya

„ESN VILNIUS TECH sutikau žmonių, kuriais galiu pasikliauti. Esu tikra, kad jie man padės tiek atsidūrus nemaloniame situacijoje, tiek tada, kai po ilgos darbo dienos norėsiu su kuo nors išgerti puodelį kavos. Tai, kad priklausau organizacijai, padėjo man įsitvirtinti Vilniuje. Kartu su ESN VILNIUS TECH nariais švenčiame vieni kitų pasiekimus, palaikome, jeigu kyla sunkumų, kuriame prisiminimus, kurie atmintyje išliks ir baigus studijas. Ši bendruomenė man parodė, kokia stipri yra žmogiškojo ryšio galia“, – pasakoja H. K. Kaya.

ESN VILNIUS TECH organizuoja įvairius renginius, tačiau, anot prezidentės, tarp studentų labiausiai vertinami kultūriniai vakarai ir tarptau-

nais, sulaukiame nuoširdaus įvertinimo. Tai mus džiugina labiausiai“, – dėjuoja VILNIUS TECH studentė.

Prezidentės teigimu, geriausiai ESN VILNIUS TECH dvasią simbolizuoja įvairovė. Ši organizacija – daugelio skirtingų narių, savanorių ir, svarbiausia, studentų namai. Daug tarptautinių studentų atvyksta iš įvairių šalių palikę savo namus, Lietuvoje pradeda savo gyvenimą iš naujo. Studijų metų ESN VILNIUS TECH tampa jų namais – vieta, kurioje jie gali prisijungti prie bendruomenės ir rasti šeimą.

„ESN VILNIUS TECH stengiamės užtikrinti, kad kiekvienas narys turėtų galimybę išsakyti savo nuomonę ir dalintis idėjomis. Priimda-

Dirbdama su tarptautiniais studentais, tapau atviresnė ir empatiškesnė, išmokau matyti situacijas kito žmogaus akimis.

99

Hatice Kubra Kaya

mi sprendimus, teikdami grįžtamąjį ryšį ar planuodami veiklas klausomės visų tam, kad pasiektume aukštų rezultatų.

Organizuodami renginius norime, kad jie būtų atviri visiems – ne tik užsienio, bet ir vietiniams studentams. Aš apie lietuviškas tradicijas daugiausia sužinojau ESN VILNIUS TECH renginiuose susipažinusi su lietuviais. Ne mažiau svarbu ir tai, kad organizacijos socialinių projektų vadovė skatina rengti kultūrinius mainus, kalbų vakarus, keliones po Lietuvą – visa tai padeda studentams susipažinti, dailintis ir kurti glaudesnius ryšius“, – pasakoja H. K. Kaya.

Ji taip pat atkreipia dėmesį, kad eiti prezidento pareigas nėra lengva. Vadovavimas organizacijai ir komandai, rengiančiai įvairius renginius, reikalauja daug kantrybės. Kadangi ESN nariai yra skirtingų kultūrų, sprendimų priėmimo metu dažnai išryškėja skirtingi požiūriai. H. K. Kaya pabrėžia, kad laikui bėgant išmoko juos gerbti ir suprasti, kad įvairovė – didžiausia organizacijos stiprybė.

Idėjos, kurias vieni gali praleisti pro akis, kitiems gali tapti raktu į kūrybiškesnį sprendimą.

„Vadovaudama daugiakultūrei komandai, supratau tikrąją įvairovės

vertę. Komanda – ne tik įvairios tautybės, bet ir skirtingi požiūriai, bendravimo bei problemų sprendimo būdai.

Ši patirtis mane išmokė aktyviai klausytis ir aiškiai komunikuoti, kad kiekvienas balsas būtų išgirstas ir suprastas. Suvokiau, kad lyderystė – tai ne turėti visus atsakymus, o sukurti aplinką, kurioje visi jaustųsi drąsiai išsakydami savas idėjas.

Svarbiausia, kad išmokau pritaikyti savo vadovavimo stilių skirtingoms asmenybėms ir kultūroms tam, kad skatinčiau bendradarbiavimą, pasitikėjimą ir pagarbą. Darbas tokioje aplinkoje mane augina kaip lyderę ir kaip žmogų, vertinančią kūrybiškumo skatinimą, vienijimą

66

bendram tikslui“, – teigia ESN VILNIUS TECH prezidentė.

ESN VILNIUS TECH atlieka svarbų vaidmenį stiprindamas tarptautinį universiteto įvaizdį. Organizacija nuolat stengiasi atstovauti universitetui geriausiu įmanomu būdu – dalyvauja tarptautiniuose renginiuose, projektuose. Neseniai H. K. Kaya buvo atrinkta skaityti pranešimą ir atstovavo Lietuvai Niujorke vykusioje Jungtinių Tautų 80-ojoje Generalinėje Asamblėjoje. Renginyje ji atstovavo VILNIUS TECH, pristatydama universitetą ir jo vertybes tarptautinėje scenoje.

„Viskas, ką atliekame kartu su komanda, glaudžiai susiję ir su universiteto misija – kurti šviesesnę ateitį naujai kartai. Pasinaudojame kiekviena galimybe, kurią suteikia ESN VILNIUS TECH, stengiamės parodyti, jog universitetas yra atviras, įvairus ir tarptautiškas. Būti ESN VILNIUS TECH dalimi reiškia skatinti kultūrinius mainus tarp studentų ir skleisti universiteto vertybes bei galimybes visame pasaulyje. Esu dėkinga universitetui už suteikiamą paramą studentams. Tai leidžia mums atstovauti universitetui ir garsinti jo vardą tarptautiniu mastu“, – dalijasi ESN VILNIUS TECH prezidentė H. K. Kaya.

66

Vadovaudama daugiakultūrei komandai, supratau tikrąją įvairovės vertę. Komanda – ne tik įvairios tautybės, bet ir skirtingi požiūriai, bendravimo bei problemų sprendimo būdai.

99

Hatice Kubra Kaya

Nuo architektūros
studentės iki
kultūros atašė.

Adelės Dovydavičiūtės istorija

Studijos universitete – tai ne tik paskaitos ir egzaminai, bet ir pirmosios galimybės pažinti profesinį pasaulį, užmegzti ryšius bei atrasti savo kryptį. Kartais netikėtas susitikimas ar įgyvendintas projektas gali nulemti tolesnį karjeros kelią.

Nuotraukos autorė Olga Posaškova

Lietuvos kultūros atašė Briuselyje – VILNIUS TECH alumnės architektės Adelės Dovydavičiūtės – istorija yra puikus pavyzdys, kad studijų metais užsimezgę ryšiai, kūrybinė iniciatyva ir aktyvus dalyvavimas kultūriniame gyvenime gali tapti tvirtu pagrindu siekiant profesinio pripažinimo.

– Kaip studijos formavo Jūsų profesinį kelią?

Studijuodama antrame kurse susipažinau su Andre Baldišiūte, tuometinės studijos „Andrė Baldi architektūra ir urbanistika“ įkūrėja. Ji man dėstė individualaus namo projektavimo kursą ir tarp mūsų užsimezgė kūrybinis ryšys.

Netrukus A. Baldišiūtė pakvietė mane prisijungti prie savo komandos kaip asistentę. Taip ir prasidėjo mano profesinis kelias – dar studijų metais besisemdama praktikos įsiliečiau į tikrą architektūros pasaulį.

Tuo metu dar nesuvokiau, kokia vertinga ši pradžia. Tačiau šiandien matau, kad būtent ankstyvas prisilietimas prie realių projektų padėjo pamatus visai mano karjerai. Svarbus buvo ir abiejų studijų krypčių derinys: baigusi bakalauro studijas, jaučiau teorinių architektūros istorijos žinių trūkumą, o magistro studijos leido tai užpildyti, lavinti kritinį mąstymą ir platesnį kontekstų suvokimą.

Ypač įsiminė parodų architektūros kursas ir paveldosaugos temos – mano magistro darbo tyrimas apie modernizmo architektūrą ir jos paveldosaugą vėliau tapo tvirtu pagrindu tiek dirbant su paveldo objektais, tiek kuriant „Open House Vilnius“ programą.

– Kokią svarbą bendradarbiavimas ir ryšiai, užmegzti universi-

tete, turėjo Jūsų karjerai kultūros sektoriuje?

Ryšiai kultūros ir architektūros lauke buvo esminiai. Būtent ryšių kūrimas padėjo formuoti mano profesinį kelią. Po darbo Andrės Baldišiūtės studijoje susipažinau su VILNIUS TECH Architektūros katedros profesoriumi Rolandu Paleku, keletus metų dirbome prie konkursų bei didesnės apimties projektų. Vėliau dešimtmetį dirbau „Processoffice“ studijoje, kurioje projektavau visuomeninius, kultūros ir edukacijos objektus, ekspozicijas bei parodas, taip pat paveldo objektus. Architektūros ir paveldosaugos studijos čia pasirodė itin vertingos, nes suteikė supratimą apie kontekstą ir istorinį sluoksnuiotumą.

Dar studijų metais įsitraukiau į Architektūros fondo veiklą – nuo modernizmo ekskursijų iki Keliaujančių architektūros dirbtuvių ir „Open House Vilnius“ festivalio. Po kurio laiko tapau ir jo vadove.

Tuo pat metu prisidėjau ir prie Lietuvos paviljono kūrimo Venecijos architektūros bienalėje „The Swamp School“. Šios patirtys viena su kita susipina – kartais net

sunku atsekti, kas ką nulėmė, tačiau būtent aktyvus dalyvavimas architektūros ir kultūros gyvenime sukūrė terpę augti. Visa tai natūraliai atvedė ir prie dabartinės pozicijos – kultūros atašė pareigų.

Vienas iš svarbiausių pastarųjų projektų, prie kurių dirbau septynerius metus nuo pat projekto pradžios – Kauno rotušės pastato pritaikymas Kauno miesto muziejaus funkcijai ir muziejaus ekspozicijos sukūrimas, kuris, Lietuvos meno kūrėjų asociacijos, paskelbtas Metų architektūros kūriniu.

– Kaip apibrėžtumėte savo misiją Briuselyje?

Mano misija Briuselyje – sukurti ir įgyvendinti Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai kultūrinę programą bei megzti ilgalaikius ryšius tarp Lietuvos ir Belgijos kultūros laukų – institucijų, organizacijų, kūrėjų.

Šiame darbe matau ne tik projekto įgyvendinimo užduotį, bet ir kultūrinės diplomatijos atstovės vaidmenį – reprezentuoti Lietuvos kūrėjus, jų idėjas ir vertybes, pristatyti mūsų šalį kultūros kalba.

66

Šiandien matau, kad būtent ankstyvas prisilietimas prie realių projektų padėjo pamatus visai mano karjerai. Svarbus buvo ir abiejų studijų krypčių derinys: baigusi bakalauro studijas, jaučiau teorinių architektūros istorijos žinių trūkumą, o magistro studijos leido tai užpildyti, lavinti kritinį mąstymą ir platesnį kontekstų suvokimą.

Adelė Dovydavičiūtė

99

Tikiu, kad kultūra yra visa ko pagrindas – ji formuoja mūsų mąstymą, jungia žmones ir leidžia atspindėti tiek asmenines, tiek istorines patirtis. Šį darbą priimu su dideliu entuziazmu ir atsakomybe – tai reikšmingas iššūkis tiek profesiniame, tiek asmeniniame gyvenime.

Adelė Dovydavičiūtė

Man svarbu ne tik organizuoti renginius, bet ir kurti tvarius bendradarbiavimo ryšius, kurie tęstųsi ilgiau, nei trunka vienas projektas ar proga. Siekiu, kad Lietuvos kultūra čia būtų ne tik matoma, bet ir gyvai patiriama – kaip kūrybiška, atvira ir prasminga Europos kultūros dalis.

– Kokią vietą Lietuvos kultūra užima Europos kontekste? Kaip ją dar labiau sustiprinti?

Lietuvos kultūra kelia visos Europos kultūros kartelę ir užima labai stiprias pozicijas. Gyvendami Lietuvoje ne visada suvokiame, kiek daug esame pasiekę. Pastaraisiais metais lietuvių menininkai ir kūrėjai pelno reikšmingus tarptautinius apdovanojimus, jie dalyvauja prestižiniuose renginiuose ir tai vyksta įvairiose srityse – nuo kino, šokio, operos iki šiuolaikinio meno.

Svarbu ir tai, kad vis labiau pasitebimi tampa ne tik šiuolaikiniai kūrėjai, bet ir ankstesnių laikotarpių menininkai – tai padeda geriau suprasti mūsų kultūros raidą, istorinės patirtis ir jų atspindžius dabar-

tyje. Mūsų dabartiniai pasiekimai kyla iš šių patirčių – iš istorijos, kurią gebame reflektuoti per kūrybą.

– Kokias naujas partnerystes ar projektus planuojate įgyvendinti artimiausiais metais?

Šiuo metu derinama kultūrinė programa – kalbuosi su Lietuvos kultūros lauko atstovais, sisteminiu informaciją, bandau išgirsti jų lūkesčius ir norus. Tuo pat metu aktyviai susipažįstu su Belgijos kultūros scenos veikėjais: kūrėjais, kuratoriais, institucijų vadovais.

Vienas žaviausių šio darbo momentų, kai pokalbių metu ima ryškėti jungtys tarp idėjų, kurias nesenai aptariau su Lietuvos kūrėjais. Tada pamažu mezgasi nematomas voratinklis, kuriuo teka idėjos ir kūrybiniai ryšiai. Kad šie ryšiai ištiesių virstų projektais, reikia daug įdirbio, tačiau ta pirminė energija suteikia daugiausia motyvacijos. Bandau sėti sėklas ir jas laistyti, tikiuosi, kad netrukus jos išleis daigus, o vėliau atneš ir vaisių.

Galiausiai būtent šiose procese labiausiai ir atsiskleidžia kūrybinės

diplomatijos prasmė – gebėjimas jungti idėjas, žmones ir kultūras taip, kad iš šių susitikimų gimtų naujos istorijos ir ilgalaikės partnerystės.

– Kaip ketinate pasiekti jaunus kūrėjus ir skatinti jų bendradarbiavimą tarptautiniu mastu?

Stengiuosi palaikyti ryšį su organizacijomis, kurios telkia skirtingų sričių kūrėjus – tarp jų Architektūros fondas ir kūrybinių industrijų platformos, ypač aktyviai buviančios jaunus menininkus. Man svarbu, kad jauni kūrėjai turėtų realias galimybes jungtis į tarptautinius projektus, rezidencijas ir mainų programas.

Tokie kontaktai padeda ne tik augti profesiškai, bet ir išmokti veikti platesniame kontekste.

– Ką jums reiškia atstovauti Lietuvai kultūros srityje?

Man tai be galo svarbus darbas ir didelė atsakomybė. Tikiu, kad kultūra yra visa ko pagrindas – ji formuoja mūsų mąstymą, jungia žmones ir leidžia atspindėti tiek asmenines, tiek istorines patirtis. Šį darbą priimu su dideliu entuziazmu ir atsakomybe – tai reikšmingas iššūkis tiek profesiniame, tiek asmeniniame gyvenime.

– Kaip jauni žmonės galėtų prisidėti prie Lietuvos kultūros matavimo Europoje?

Svarbiausia – ieškoti ryšių, draugysčių ir kūrybinių partnerysčių. Dažnai galimybės yra arčiau, nei atrodo. Veikimas platesniame nei savo šalies kontekste leidžia geriau pažinti save, kitus ir atrasti įkvėpimą netikėtose situacijose.

Reikia drąsos ir tikėjimo savimi – visa kita susidėlioja savaime. Svarbiausia ne pats matomumas, o drąsa kurti, išlikti autentiškiems ir ieškoti savo balso.

Dešimt metų jungumo: Transporto inžinerijos fakulteto Absolventų ir bičiulių klubo kelias

VILNIUS TECH Transporto inžinerijos fakulteto (TIF) Absolventų ir bičiulių klubas – viena aktyviausių universiteto alumnų bendruomenių. Klubas veikia nuo 2015 metų, kai vasario 18 d. fakultete buvo surengtas pirmasis absolventų susirinkimas ir išrinktas klubo pirmininkas Vytenis Pėčia.

Tuo metu klubo koordinatoriumi tapo TIF alumnų ir partnerystės prodekanas doc. dr. Giedrius Garbinčius. Pasak jo, pagrindinė klubo idėja – suburti fakulteto ab-

solventus į bendruomenę, kuriai įdomu ir aktualu dalyvauti veiklose, plečiančiose požiūrį tiek profesinėje, tiek visuomeninėje srityje bei prisidėti prie universiteto ir fakulteto plėtros.

„Absolventų ir bičiulių klubo veikla apima platų spektrą: dalijimąsi profesine patirtimi, paskaitų ir seminarų organizavimą, studentų skatinimą, kontaktų rato plėtrą, kultūrinių, mokslinių ir verslo projektų įgyvendinimą, įdomias išvykas bei ekskursijas. Dalyvaudami klubo veikloje, alumnai gali pabendrauti su fakulteto bičiuliais, smagiai praleisti laiką ir aptarti aktualijas transporto sektoriuje“, – pasakoja prodekanas.

Dr. G. Garbinčiaus teigimu, siekiant atliepti visų klubo narių poreikius, kas mėnesį rengiami skir-

tingos tematikos susitikimai, prie kurių prisijungti kviečiama ne tik visa TIF bendruomenė, bet ir kitų fakultetų alumnai. Veikla organizuojama sezonais – nuo mokslo metų pradžios iki pabaigos.

Jau tradiciniais tapo naujo sezono atidarymas, kalėdinis vakarėlis, klubo gimtadienis ir sezono uždarymo šventė. Iš viso per metus suorganizuojama apie 10 renginių, įskaitant diskusijas su išskirtiniais svečiais, išvykas į įmones ir ekskursijas.

Pasak docento, ne ką mažiau svarbu ir tai, kad Absolventų ir bičiulių klubas palaiko tvirtus ryšius tarp universiteto bei absolventų. Šis formatas, leidžiantis atnaujinti pažintis, prisidėti prie fakulteto mokymo bazės plėtos, pasirašyti rėmimo sutartis, skaityti paskaitas arba skirti stipendijas studentams. Absolventai įtraukiami į studijų programų vertinimą bei tobulinimą, o tai padeda užtikrinti, kad studijų programos atitiktų rinkos poreikius.

„Vieną iš universiteto vertybių – **jungumą** – klubo veikloje perteikia bendruomeniškumas, bendros veiklos ir renginiai, kurie suartina klubo narius, kitų fakultetų alumnus bei viso universiteto bendruomenę. Tai kuria ilgalaikius asmeninius ir profesinius ryšius, kurie dažnu atveju virsta ir bendrais projektais“, – pažymi prodekanas.

Anot jo, vadovaujant klubui, svar-

Klubo ateitis priklauso nuo jo narių energijos ir entuziazmo: kuo aktyviau fakultetų alumnai ir prodekanai dalyvaus klubo gyvenime, kvies į renginius, inicijuos projektus, tuo gyvesnė bei glaudesnė bus bendruomenė.

doc. dr. G. Garbinčius

biausia – užtikrinti, kad kiekvienas narys, prisijungęs prie Absolventų ir bičiulių klubo, ten įgytų žinių, susipažintų su naujais žmonėmis, gerai praleistų laiką ir turėtų galimybę prisidėti prie būsimų transporto specialistų rengimo.

Alumnų ir partnerystės prodekanas doc. dr. Giedrius Garbinčius teigimu, einant vadovo pareigas pasitaiko ir iššūkių, nors dažniausiai jie būna nedideli, pavyzdžiui, susitikimų datų keitimas ar per mažas narių įsitraukimas. Tokiose situacijose itin padeda entuziazmas, kantrybė ir kūrybiškumas.

„Klubo ateitis priklauso nuo jo narių energijos ir entuziazmo: kuo aktyviau fakultetų alumnai ir prodekanai dalyvaus klubo gyvenime, kvies į renginius, inicijuos projektus, tuo gyvesnė bei glaudesnė bus bendruomenė.“

Visus VILNIUS TECH alumnus, nedrįstančius prisijungti prie klubo, raginu ateiti į renginius, pabandyti pajusti bendrystės jausmą su kitais absolventais.

Tai naujos pažintys, įdomūs projektai, galimybė praplėsti žinias, dalyvauti praktinėse veiklose ir įkvėpti save bei kitus naujiems profesiniams nuotykiams“, – ragina doc. dr. G. Garbinčius.

VILNIUS TECH Transporto inžinerijos fakulteto Absolventų ir bičiulių klubo koordinatoriumi tapo doc. dr. G. Garbinčius (kairėje)

VILNIUS TECH alumnė Paulina Draugelytė: „Viskas įmanoma, jei tik nuoširdžiai to siekiame“

VILNIUS TECH Antano Gustaičio aviacijos instituto (AGAI) Aerokosmoso inžinerijos studijų programos alumnė **Paulinos Draugelytės** svajonės apie kosmosą prasi-dėjo nuo mažų žingsnių – įkvepiančio dėstytojo, sėkmingai įgyvendinto projekto ir netikėtai pas-tebėtos galimybės.

Jos atkaklumas, smalsu-mas ir nuoseklus domė-jimasis kosmoso tech-nologijomis atvėrė du-ris į vieną prestižiškiausių pasaulio mokslo centrų – Nacionalinę aero-nautikos ir kosmoso administraci-ją (*National Aeronautics and Space Administration*, NASA). Ši mer-ginos kelionė – nuo pirmųjų studi-jų metų iki darbo Jungtinėse Ame-rikos Valstijose (JAV) „Ames“ tyri-mų centre – atskleidžia technolo-

ginių žinių svarbą ir tai, kad žmo-gų tobulėti skatina jo aplinka, pa-laikymas ir noras siekti daugiau.

P. Draugelytė pasakoja, kad apie galimybę stažuotis NASA sužinojo tuomet, kai Lietuvos mokslo tary-ba savo tinklalapyje paskelbė kon-kursą dėl tarptautinių 2025 m. pa-vasario ir vasaros stažuočių JAV.

„Dar studijuojant Mikropalydo-vų inžinerijos dalyką pirmame kur-se, Lietuvos kosmoso technologijų

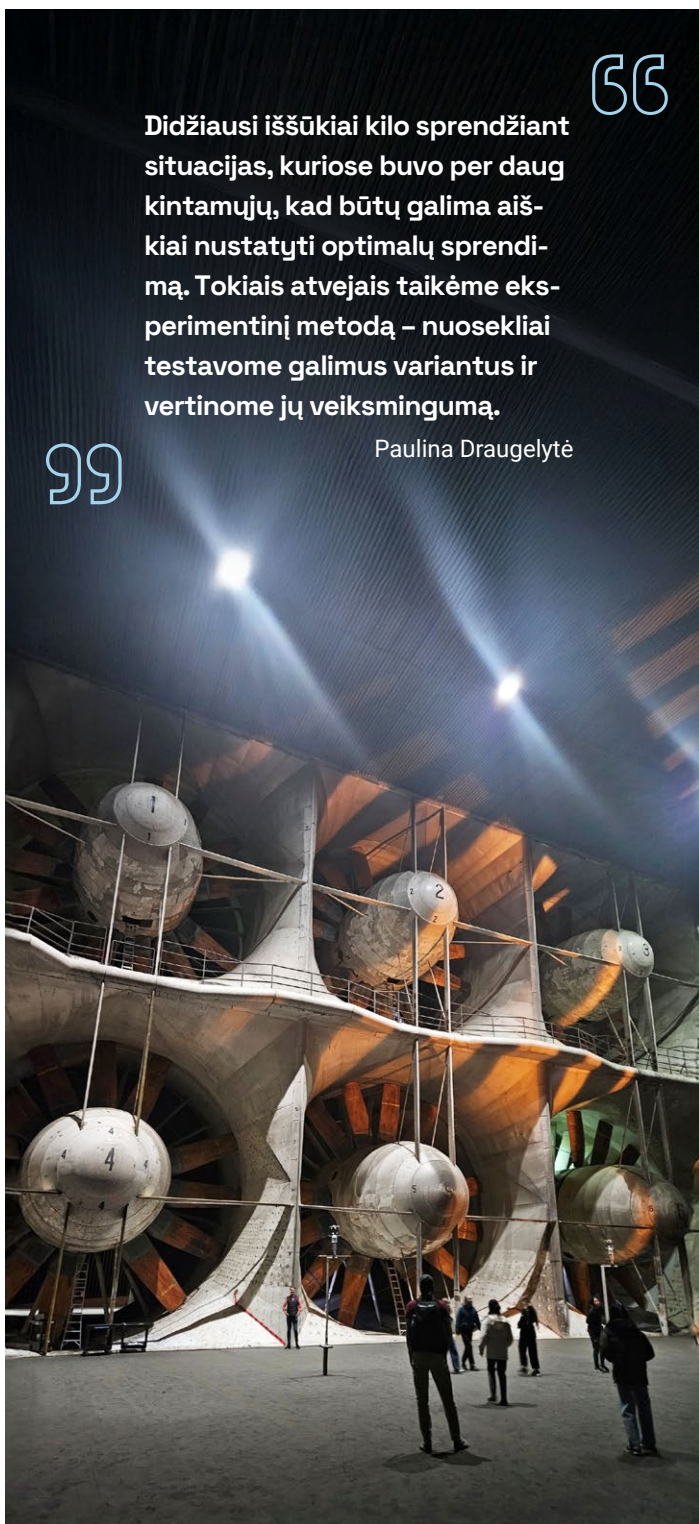
pionierius, Aeronautikos inžinerijos katedros doc. dr. Laurynas Mačiulis tapo įkvepiančia asmenybe. Tad AGAI prodekanui Laurynui Šišovui paskelbus apie Europos Kosmoso agentūros (ESA) akademijos palydovinio ryšio sistemų mokymo kursą, aš nė akimirkos nesudvejojau ir, šių žmonių palaikoma, aplikavau. Sėkmingai baigusi mokymus, sudalyvavau ir ESA organizuojamoje Mikropalydovų inžinerijos vasaros mokykloje, kurioje mano susidomėjimas kosmoso tyrinėjimais tik išaugo. Tuomet viena tokia partitis po kitos privedė prie NASA paraiškos pateikimo. Kai sužinojau, kad buvau priimta į stažuotę NASA, tuo patikėti negalėjau tol, kol neatsisėdau į lėktuvą, – prisimeina VILNIUS TECH alumnė.

Mergina pasakoja, kad stažuodamasi JAV, dirbo NASA „Ames“ tyrimų centre, Aviacijos operacijų valdymo skyriuje (angl. *Aviation Operations Management Division*). Šis padalinys yra atsakingas už aviacijos operacijų analizę, planavimą ir saugos optimizavimą kuriant pažangius oro eismo valdymo (ATM) sprendimus. Pagrindiniai tyrimai apima nepilotuojamų orlaivių sistemų (UAS) integraciją į nacionalinę oro erdvę (NAS), pilotuojamų ir autonominių skrydžių saugos gerinimą bei realiojo laiko sprendimų palaikymą. Dalis veiklų vykdoma NASA priklausančiame „Moffett Federal Airfield“ aerodrome.

„Pagrindinė mano užduotis buvo prisidėti prie NASA infrastruktūros transformavimo į modernias nepilotuojamų orlaivių sistemų (UAS) tyrimų ir skrydžių mokymo bazes. Dirbau glaudžiai bendradarbiaudama su NASA specialistais – mokslininkais, inžinieriais, pilotais ir projektų vadovais. Kartu kūrėme standartizuotas operacijų procedūras (angl. *Standard Operating Procedu-*

Didžiausi iššūkiai kilo sprendžiant situacijas, kuriose buvo per daug kintamųjų, kad būtų galima aiškiai nustatyti optimalų sprendimą. Tokiais atvejais taikėme eksperimentinį metodą – nuosekliai testavome galimus variantus ir vertinome jų veiksmingumą.

Paulina Draugelytė

res), naujas sistemas, sistemų integravimo procesus bei skrydžių pasirengimo ir vykdymo reikalavimus. Taip pat prisidėjau prie mokslinių misijų planavimo, dalyvavau operacijose stebėdama visą projektų ciklą – nuo pradinės idėjos iki realios misijos įgyvendinimo. Šios iniciatyvos apėmė tokias programas kaip „Smart Mobility“, „FireSense“, ACERO, UTM, ATM-X, PAAV ir kitas“, – apie stažuotę pasakoja VILNIUS TECH alumnė.

P. Draugelytė taip pat atkreipia dėmesį, kad atlikdama stažuotę NASA įgijo praktinės projektų valdymo ir sprendimų priėmimo patirties, patobulino inžinerinius įgūdžius analizuodama duomenis, gautus bepiločių orlaivių ir roverių naujingų krovinių testavimo metu.

Svarbu paminėti ir tai, kad NASA nuolat organizuoja mokslines paskaitas ir ekskursijas – tai leido gilinti žinias pažangiausių aeronautikos ir kosmoso technologijų srityse.

„Didžiausi iššūkiai kilo sprendžiant situacijas, kuriose buvo per daug kintamųjų, kad būtų galima aiškiai nustatyti optimalų sprendimą. Tokiais atvejais taikėme eksperimentinį metodą – nuosekliai testavome galimus variantus ir vertinome jų veiksmingumą“, – apie iššūkius kalba mergina.

VILNIUS TECH alumnė studentams, norintiems dalyvauti prestižinėse stažuotėse, tokiose kaip NASA, pataria būti aktyviems ir drąsiai siekti tarptautinių patirčių. Šiandiename pasaulyje yra daugybė galimybių, kuriomis verta pasinaudoti. Svarbiausia jas pastebėti ir nuolat tobulėti.

Šiuo metu kartu su kolegomis iš Milano politechnikos universiteto (Politecnico di Milano) P. Draugelytė kuria startuolį kosmoso sektoriuje. Ji atsakinga už technologinę

Kai sužinojau, kad buvau priimta į stažuotę NASA, tuo patikėti negalėjau tol, kol neatsisėdau į lėktuvą.

Paulina Draugelytė

viziją ir strategiją – prižiūri produkto vystymą, sistemų architektūrą, technologinių sprendimų pasirinkimą bei integraciją, užtikrina, kad

technologiniai tikslai atitiktų verslo strategiją, prisideda prie investicinių ir partnerystės sprendimų priėmimo.

VILNIUS TECH

Business

Talent

GRA IT4

2026

04 16

Karjeros diena

Studentų patirtis, taikant PBL metodą: nuo realios miesto problemos iki profesionalaus sprendimo

VILNIUS TECH diegiama problemų sprendimu grįsta mokymosi strategija (angl. *Problem-Based Learning*, PBL). Šis mokymosi būdas paremtas realių problemų sprendimu, komandiniu darbu ir praktiniu žinių taikymu. Čia studentai tampa aktyviais dalyviais: patys tiria, planuoja, priima sprendimus. Tokia mokymosi forma lavina kritinį mąstymą, kūrybiškumą, gebėjimą argumentuoti, komunikuoti ir dirbti komandoje – įgūdžius, kurie šiandien ypač vertinami tiek verslo, tiek viešajame sektoriuose.

VILNIUS TECH studentai šį metodą išbandė praktiškai: Nekiilnojamojo turto valdymo magistro studijų studentė Livija Romanovska įgyvendino projektą „Užstatytos aplinkos atnaujinimas Naujamiesčio teritorijoje“, o Statybos technologijų ir valdymo magistro studijų studentas Gvidas Marušauskas – „Gyvenamosios aplinkos atnaujinimas ir sprendimų paramos sistemos statyboje“ projektą.

– Kokį realios problemos sprendimą pasirinkote ir kodėl?

L. Romanovska:

Pasirinkome realią problemą – konkrečios teritorijos atnaujinimą, atsižvelgiant į darnaus vystymosi principus. Tam, kad įgyvendintume sprendimą, sukūrėme tris skirtingas teritorijos atnaujinimo koncepcijas ir jas kompleksškai įvertinome pagal iš anksto sudarytą kriterijų sistemą.

Toks sprendimas buvo pasirinktas todėl, kad realiose situacijose teritorijų planavimas visada turi kelias galimas alternatyvas. Tik

kiekvieną jų įvertinus pagal aiškius kriterijus (ekologinius, socialinius, ekonominius), galima nustatyti, kuri koncepcija yra tvariausia, labiausiai pagrįsta ir realiai įgyvendinama.

Daugiakriterinis vertinimo metodas ARAS leido objektyviai palyginti alternatyvas ir priimti pagrįstą, profesionalų sprendimą.

G. Marušauskas:

PBL projekto metu pasirinkome apleistą Vilniaus teritoriją

Naujamiestyje, kuriai pasiūlėme 3 skirtingas koncepcijas. Galiausiai, remdamiesi ekspertų vertinimais ir daugiakriteriniu vertinimo metodu ARAS, pasirinkome vieną, tinkamiausią koncepciją.

– Kokią vertę, jūsų nuomone, projektas kuria universitetui, verslui ir visuomenei?

L. Romanovska: Manau, kad šis projektas suteikia realios vertės visiems. Universitetui tai –

žingsnis į modernesnį, į studentą orientuotą mokymąsi, kurio metu įgyvendinami praktiniai sprendimai, analizuojamos realios situacijos.

Verslo sektoriui tai gali būti naudingų idėjų šaltinis, nes mes kūrėme realiai pritaikomas koncepcijas.

Visuomenei – tai galimybė ateityje turėti daugiau tvarių, geriau suplanuotų ir žmonėms patogių erdvių.

G. Marušauskas: Šis projektas leidžia susipažinti su kitų studijų programų studentais, išgirsti jų nuomonę, formuoti naujas pažintis.

Tai skatina glaudesnę ryšį tarp studentų universitete, tobulina komunikacijos, darbo komandoje įgūdžius. Įgytos žinios ir įgūdžiai pravartūs tiek ateities versle, tiek visuomenėje.

– Kaip manote, kuo PBL metodas skiriasi nuo tradicinių studijų formų?

L. Romanovska: Manau, kad PBL itin skiriasi nuo tradicinių studijų tuo, kad čia esame ne pasyvūs klausytojai, o aktyvūs dalyviai. Toks mokymasis skatina aktyvų mąstymą,

kūrybiškumą ir bendradarbiavimą su grupės nariais. Įgijome ne tik teorinių žinių, bet ir turėjome galimybę jas pritaikyti praktiškai, sprenddami realias situacijas. Tai sukuria visiškai kitokį įsitraukimą – jausti, kad mokaisi ne dėl egzamino, o dėl suvokimo.

G. Marušauskas: PBL metodas skiriasi tuo, kad mokymasis grindžiamas realios problemos sprendimu ir komandiniu darbu, o ne vien teorinių paskaitų klausymu bei kontroliniais darbais. Vietoje pasyvaus žinių gavimo, studentai patys planuoja, tiria, priima sprendimus ir atsiskaito. Tai – labiau artima realiai profesinei situacijai.

Taip pat, taikant šį metodą, plačiam akiratis ir susipažįstama su skirtingomis nuomonėmis – projekto metu dirbome su skirtingas bakalauro studijas baigusiais, kitas magistro studijas pasirinkusiais studentais.

– Kas, įgyvendinant projektą, buvo sunkiausia? Kaip pavyko susidoroti su iššūkiais?

L. Romanovska: Sunkiausia buvo tai, kad grupės nariai turėjo skirtingas nuomones, generavo įvairias idėjas, kuriant koncepcijas. Kartais atrodė, kad visi matome tą pačią teritoriją kitaip. Su šiuo iššūkiu susidorojome diskutuodami ir bandydami rasti bendrą sprendimą, kuris atspindėtų visos grupės požiūrį.

Galiausiai, įvairių idėjų gausa tapo mūsų projekto stiprybe. Labai padėjo ir dėstytojų palaikymas – jos nukreipdavo tinkama linkme, kai pasimesdavome, užduodavo reikiamus klausimus ir suteikdavo aiškumo, kai nebežinojome, nuo ko pradėti. Joms padedant, buvo lengviau susitelkti ir judėti į priekį.

G. Marušauskas: Mano manymu, sunkiausia buvo skirtingas situacijų vertinimas ir požiūriai. Dėl to ki-

G. Marušausko vizualizacijos

⬆ L. Romanovskos vizualizacijos

lo nesutarimų ir prieštaravimų dėl koncepcijų ir kitų su projektu susijusių klausimų. Šias problemas pavyko išspręsti diskutuojant ir analizuojant iškilusias situacijas, todėl galiausiai buvo priimti visiems priimtini sprendimai.

– Kokius metodus, technologijas ar įrankius naudojote? Kodėl pasirinkote būtent juos?

L. Romanovska: Projektui naudojome kelis metodus ir įrankius, kurie leido atlikti tiek analizę, tiek vizualizacijas. Vertinimui taikėme daugiakriterinį vertinimo metodą ARAS, nes jis padėjo objektyviai palyginti skirtingas alternatyvas pagal pasirinktus kriterijus.

Projektų kainų paskaičiavimams naudojome BIMGATES informacinę sistemą, nes šis įrankis leidžia tiksliai įvertinti techninius sprendimus ir jų įgyvendinamumą realioje aplinkoje.

Vizualizacijoms pasitelkėme dirbtinį intelektą, nes jis padėjo greitai ir estetiškai pateikti mūsų sukurtas koncepcijas – tai leido aiš-

kiau parodyti, kaip teritorija galėtų atrodyti įgyvendinus skirtingas alternatyvas.

Tokių metodų pasirinkome todėl, kad jie užtikrina profesionalų, aiškų ir pagrįstą teritorijos atnaujinimo koncepcijų vertinimą bei pristatymą.

Daugiakriterinis vertinimo metodas ARAS buvo detalai pristatytas paskaitų metu, kaip mokomoji medžiaga ir darbo užduotis.

– Kokią reikšmę projektui turėjo jums padėję dėstytojai?

L. Romanovska: Dėstytojos la-

PBL metodas man parodė, kad mokymasis gali būti daug gyvesnis, praktiškesnis ir labiau orientuotas į tikrus iššūkius, o ne vien į teoriją ar egzaminus.

Livija Romanovska

G. Marušauskas: Duomenų analizei ir alternatyvų rangavimui taikėme daugiakriterinį vertinimo metodą ARAS, „Microsoft Excel“ lenteles bei „Word“ programinę įrangą. Šie įrankiai pasirinkti dėl plataus priėmimo visiems komandos nariams.

bai prisidėjo prie įgytos patirties – jautėme, kad joms rūpi mūsų nuomonė, jos skatino kūrybiškumą ir savarankiškumą.

Tai sukūrė labai pozityvią ir įkvepiančią atmosferą.

G. Marušauskas: Dėstytojai PBL projekto metu atliko mentorių vaid-

menį, pateikdami galimus, pavyzdinius problemų sprendimo metodus ir šaltinius bei tikrindami sprendimų pagrįstumą, taisyklumą. Jų grįžtamasis ryšys leido išvengti klaidų, susiaurinti apimtį ir užtikrinti, kad rezultatai atitiktų profesinius standartus. Tai sustiprino projekto kokybę bei praktinę vertę.

– Kokius įgūdžius patobulino?

L. Romanovska: Itin sustiprėjo komandinio darbo įgūdžiai. Turėjome daug skirtingų nuomonių ir idėjų, todėl išmokau konstruktyviai diskutuoti, argumentuoti, klausytis kitų ir ieškoti bendrų sprendimų. Ši patirtis parodė, kokia svarbi yra pagarba, lankstumas ir gebėjimas derinti skirtingus požiūrius.

Taip pat, kūrybiškumo ugdymas – koncepcijų kūrimas reikalavo ne tik loginio mąstymo, bet ir fantazijos, gebėjimo įsivaizduoti, kaip teritorija gali atrodyti po atnaujinimo, kokia atmosfera joje bus kuriama.

G. Marušauskas: Dirbdami prie šio projekto tobuliname įvairius profesinius gebėjimus: bendravi-

mo ir bendradarbiavimo su kitų sričių studentais, skirtingų nuomonių vertinimo, komandinio darbo, veiklos planavimo, pasiskirstymo, kokybės kontrolės, kritinio mąstymo bei problemų sprendimo įgūdžius. Taip pat laviname gebėjimą konstruktyviai vesti diskusijas ir priimti argumentuotus sprendimus.

– Kaip šis projektas pakeitė Jūsų požiūrį į studijas ar profesinę sritį?

L. Romanovska: Supratau, kad teorinės žinios įgauna daug didesnę prasmę tada, kai jas galima pritaikyti sprendžiant realią problemą. PBL metodas man parodė, kad mokymasis gali būti daug gyvesnis, praktiškesnis ir labiau orientuotas į tikrus iššūkius, o ne vien į teoriją ar egzaminus.

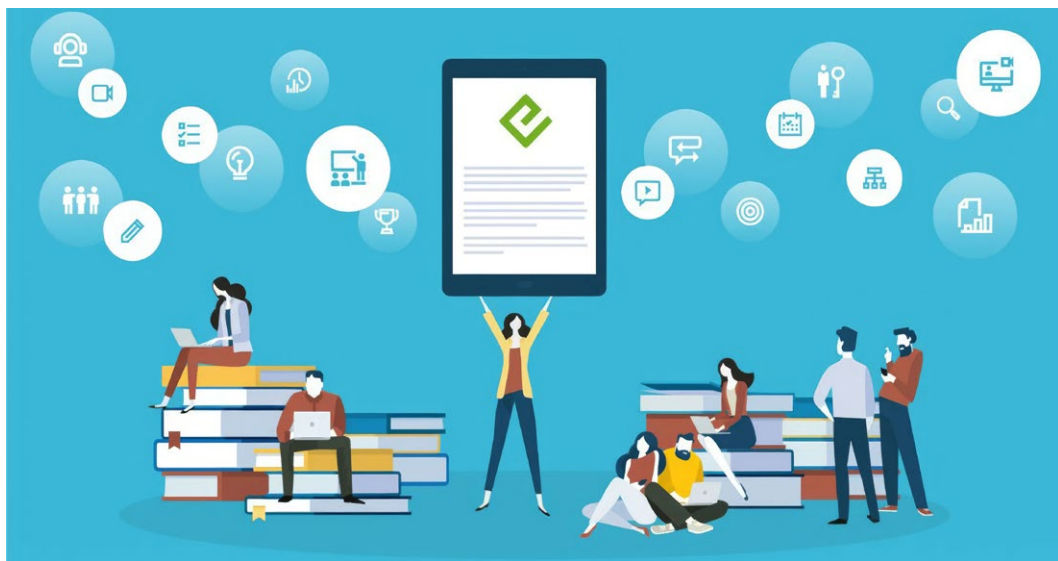
Iš viso šio projekto išsinešu daug gerų emocijų. Manau, kad PBL metodas padeda labiau įsitraukti, skatina kritinį mąstymą ir atsakomybę už savo mokymąsi.

Norėčiau, kad tokio tipo mokymasis būtų taikomas ir kituose dalykuose – nes jis leidžia pajusti, kad

studijos gali būti ne tik teorinės, bet ir gyvai įdomios. Noriu padėkoti už galimybę dirbti tokiu formatu – tai buvo įkvepianti, kūrybiška ir labai vertinga patirtis, suteikusi daug motyvacijos ir pasitikėjimo savo idėjomis.

G. Marušauskas: PBL projektas iš esmės pakeitė tradicinį studijų procesą – nuo pasyvaus žinių įsisavinimo pereita prie aktyvaus mokymosi, grindžiamo realių problemų sprendimu komandoje, artimu profesinei veiklai. Tai, mano manymu, efektyvesnis būdas, siekiant suprasti informaciją.

Tarpdalykinis bendradarbiavimas atskleidė, kad skirtingų sričių studentai problemas vertina iš skirtingų perspektyvų ir vadovaujasi savitais prioritetais. Ši patirtis formavo gebėjimą konstruktyviai derinti skirtingus požiūrius, efektyviai komunikuoti ir priimti pagrįstus sprendimus. Įgyti įgūdžiai – reikšmingi profesinėje veikloje, ypač plėtojant verslą bei užtikrinant sklandų bendradarbiavimą su klientais nekilnojamojo turto ir statybų sektoriuose.

Universitetas pristato pirmąją Lietuvoje mokslinę monografiją EPUB3 formatu

VILNIUS TECH, įgyvendindamas LR gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatyme nustatytus reikalavimus elektroninėms knygoms bei prisidėdamas prie Lietuvoje kuriamos įtraukiosios leidybos standartų formavimo, išleido pirmąją visiems prieinamo formato mokslinę monografiją – Architektūros fakulteto prof. dr. Almanto Samalavičiaus „Šiuolaikinė architektūros teorija: tekstų ir intelektualinių kontekstų sąveikos“.

Visa tai tam, kad turinys būtų lengvai skaitomas, klausomas ir naudojamas įvairių poreikių turintiems skaitytojams.

VILNIUS TECH Bibliotekos Žurnalų leidybos skyriaus maketuotojos Audronės Gurklienės ir Knygų leidybos skyriaus kalbos redaktorės Dalios Markevičiūtės bendromis pastangomis, o ypač dėl maketuotojos turimų išsamių techninių žinių ir gebėjimo jas taikyti maketuojant elektroninę knygą, monografija tapo pirmuoju VILNIUS TECH moksli-

niu leidiniu, atitinkančiu visus elektroninėms knygoms taikomus prieinamumo reikalavimus.

Plačiau apie kūrybinį procesą, techninius sprendimus ir iššūkius, su kuriais susidūrė komanda, pasakoja Bibliotekos direktorė Ingrida Kasperaitienė ir Žurnalų leidybos skyriaus maketuotoja Audronė Gurklienė.

BIBLIOTEKOS DIREKTORĖ INGRIDA KASPERAITIENĖ

– **Kaip kilo idėja VILNIUS TECH išleisti pirmąją visiems prieinamo**

formato mokslinę monografiją?

VILNIUS TECH žengė svarbų žingsnį įgyvendindamas Europos Sąjungos prieinamumo direktyvos ir Lietuvos Respublikos gaminių bei paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo nuostatas, ir tapo pirmuoju universitetu Lietuvoje, išleidusiu mokslinę monografiją lietuvių kalba visiems prieinamu EPUB3 formatu.

VILNIUS TECH Bibliotekos leidybos skyriai ne tik įgyvendino direktyvos reikalavimus, bet ir parodė gerąją praktiką – parėngė mokslo leidinį pagal universalaus prieina-

mumo principus, kad jis būtų priinamas visiems skaitytojams, nepriklausomai nuo jų gebėjimų ar naudojamų technologijų.

– Kuo šis leidinys siejasi su bendradarbiavimu tarp žmonių, sričių ir idėjų?

Pirmoji VILNIUS TECH visiems prieinamo formato mokslinė monografija puikiai atspindi universiteto vertybę – jungumą. Leidinio parengimas buvo tarpdisciplininis procesas, kuriame susijungė Architektūros fakulteto mokslinės idėjos, VILNIUS TECH Bibliotekos leidybos skyrių specialistų techninės ir redakcinės kompetencijos bei žinios apie prieinamumo standartus. Prof. dr. Alanto Samalavičiaus mokslinis turinys buvo perteiktas taip, kad jį galėtų pasiekti visi skaitytojai. Tai įgyvendinta maketuotojos Audronės Gurklieinės techninėmis žiniomis ir kalbos redaktorės Dalios Markevičiūtės

kruopščiu darbu, iliustracijas papildant alternatyviais aprašymais.

Šis leidinys sujungė skirtingas sritis – architektūros teoriją, informacines technologijas, leidybos inovacijas ir socialinį atsakingumą. Tokia partnerystė parodė, kad, jungiant žmonių patirtį ir kūrybiškumą, galima ne tik įgyvendinti teisinius reikalavimus, bet ir kurti naujus įtraukios leidybos standartus Lietuvoje, kurie prisideda prie mokslo atvirumo ir prieinamumo visiems.

– Kokius pokyčius leidykloje ar universiteto leidybos kultūroje paskatino šis projektas?

Prieinamumo direktyvos įgyvendinimas paskatino reikšmingus pokyčius tiek VILNIUS TECH Bibliotekos leidybos skyriuose, tiek platesnėje universiteto leidybos kultūroje. Išleidus pirmąją visiems prieinamo formato mokslinę monografiją, tapo akivaizdu, kad prieinamos leidybos principų taikymas reika-

lauja naujo požiūrio į leidybos procesą – glaudesnio bendradarbiavimo tarp visų dalyvių: autorių, redaktorių, maketuotojų, bibliotekininkų ir informacinių technologijų specialistų.

Tekstų autoriams ir leidybos specialistams artimiausiu metu teks įgyti žinių, susijusių su naujomis technologijomis ir leidybos standartais. Būtina užtikrinti, kad visos universiteto autorių knygos, leidžiamos elektroniniu formatu, atitiktų prieinamos leidybos reikalavimus. Prieinamumo direktyva paskatino kultūrinį poslinkį universiteto leidyboje – nuo tradicinės leidybos prie įtraukaus, technologijomis grįsto modelio, kuriame siekiama, kad mokslinis turinys būtų prieinamas visiems.

Tai naujas etapas VILNIUS TECH Bibliotekos leidybos skyrių veikloje, stiprinantis universiteto, kaip atviro ir socialiai atsakingo mokslo centro, tapatybę.

– Ar planuojate testuoti tokio tipo leidinių rengimą?

Šiuo metu VILNIUS TECH elektroninių knygų platformoje yra 740 knygų. VILNIUS TECH Bibliotekos leidybos skyriai nuosekliai tęs visiems prieinamo formato leidinių rengimą ir planuos jau parengtų elektroninių knygų archyvo konvertavimo darbus. Artimiausiu metu visi elektroniniai leidiniai turės būti konvertuoti į EPUB3 formatą, kad atitiktų prieinamumo standartus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje.

Visos būsimos VILNIUS TECH technologijų, inžinerijos, socialinių ir humanitarinių mokslų elektroninės knygos bus rengiamos laikantis prieinamos leidybos principų, tariant EPUB 3 ir WCAG 2.1 standartus, užtikrinančius, kad turinys būtų lengvai skaitomas, klausomas ir naudojamas įvairių poreikių turintiems skaitytojams.

Prieinamas formatas ypač svarbus elektroninėms knygoms, kurias naudoja studentai, tyrėjai ir visuomenės nariai, todėl bus siekiama, kad kiekviena universiteto elektroninė knyga būtų ne tik kokybiška turinio požiūriu, bet ir visiškai prieinama visiems skaitytojams.

Kaip manote, ar prieinamos leidybos iniciatyvos padeda kurti tvirtesnį ryšį tarp universiteto, bendruomenės ir visuomenės?

Prieinamos akademinės leidybos iniciatyvos reikšmingai stiprina ryšį tarp universiteto, akademinės bendruomenės ir visuomenės. Jos tiesiogiai atitinka atvirojo mokslo (angl. Open Science) principus, kurie siekia, kad mokslinės žinios būtų laisvai prieinamos, skaidrios ir naudojamos visų. Leidžiant prieinamo formato elektronines knygas, didinamas mokslo matomumas, cituojamumas ir poveikis visuomenei, nes moksliniai rezultatai tam-

pa lengviau pasiekiami ne tik tyrėjams, bet ir studentams, politikos formuotojams, verslui bei plačiajai visuomenei.

Tokie leidiniai prisideda prie piliečių mokslo iniciatyvų, skatindami visuomenės įsitraukimą į mokslo procesus, stiprina universiteto socialinę atsakomybę. Įstaiga, kuri užtikrina savo leidinių prieinamumą visiems, parodo, kad ji veikia pagal socialiai atsakingo ir įtraukaus mokslo principus. Tai kuria teigiamą viešą įvaidį, didina akademinės bendruomenės, rėmėjų ir partnerių pasitikėjimą.

Galiausiai prieinama leidyba padeda kurti įtraukią akademinę kultūrą, kurioje žinios prieinamos kiekvienam, nepriklausomai nuo asmeninių poreikių ar technologinių galimybių. Tai stiprina universiteto, kaip atviro, bendruomeniško ir socialiai atsakingo mokslo centro, tapatybę.

ŽURNALŲ LEIDYBOS SKYRIAUS MAKETUOTOJA AUDRONĖ GURKLIENĖ

– Kuo šis leidinys skiriasi nuo įprastų leidybos procesų? Kokių naujų metodų ar technologijų išmokote?

Maketuojant knygas remiamės leidybos standartais, keliamais spausdintoms knygoms. Rezultatas – PDF failas, skirtas spaudai arba elektroninei erdvei. Dabar reikėjo gilintis į reikalavimus, keliamus prieinamam EPUB3 formatui, kuris laikomas prieinamos leidybos standartu.

Įprastos mokslinės knygos dažnai leidžiamos tiesiog PDF formatu, kuris yra neprieinamas. Naujasis procesas reikalavo persiorientuoti nuo vizualinio maketavimo (kaip atrodo) prie struktūrinio žymėjimo (kas tai yra – antraštė, iliustracija, citata), siekiant užtikrinti turinio supratimą

naudotojams, turintiems negalią.

Skirtingai nei spausdinta knyga ar paprastas PDF, EPUB3 formatas leidžia skaitytojui laisvai keisti teksto šriftą, dydį, kontrastą, lygiavimą ir tarpus. Tekstas dinamiškai prisitaiko prie skirtingų įrenginių ekranų.

Teko išmokti taikyti technines žinias, užtikrinančias aktyvų turinį ir nuorodas, iliustracijų aprašymus (alternatyvųjį tekstą), svetimų kalbų intarpų sužymėjimą, teksto skaitomumą naudojant balso sintezę.

Vienas iš svarbiausių aspektų – iliustracijų aprašymai neregiamams. Kaip vyko šis darbas ir kokio bendradarbiavimo su autoriais jis pa-reikalavo?

Visos iliustracijos buvo papildytos aprašymais (alternatyviuoju tekstu), kad neregiamas skirtos ekrano skaitymo programos galėtų perteikti vaizdo prasmę.

Kadangi monografijoje esančios iliustracijos yra specifinės, susijusios su architektūros teorija, jų prasmė ne visada akivaizdi, reikėjo glaudaus bendradarbiavimo su autoriais. Jis turėjo tiksliai paaiškinti vaizdo esmę ir kontekstą užtikrin-damas, kad mūsų paruoštas alternatyvusis tekstas būtų kuo tikslesnis ir prasmingesnis mokslo kontekste. Tai buvo ne tik techninis įgūdis, bet ir esminis turinio redagavimo darbas.

– Kaip manote, kokią vaidmenį prieinamos leidybos procesas atlieka jungiant skirtingas auditorijas – reginčius ir nereginius, kūrėjus ir skaitytojus?

Prieinamos leidybos procesas atlieka esminį integracinį ir demokratizuojantį vaidmenį, jungiant skirtingas auditorijas, peržengiant tradicinius mokslo sklaidos barjerus.

Prieinamas knygų EPUB3 forma-

tas kuria lygias galimybes visiems pasiekti sudėtingą mokslinę informaciją. Sunaikinami informaciniai barjerai, atveriant architektūros teoriją ir kitus aukštojo mokslo pasiekimus nereginiškai ar kitų skaitymo sunkumų turinčiai bendruomenei.

Nors prieinamumo reikalavimai skirti žmonėms su negalia, EPUB3

formatas gerina skaitymo patirtį visiems.

Galimybė laisvai didinti šriftą, keisti kontrastą ar teksto tarpus ypač naudinga ir vyresnio amžiaus skaitytojams ar tiems, kurie naudoja mažus nešiojamuosius įrenginius. Tai skatina socialinę įtrauktį, suteikia galimybę asmenims, turintiems

negalią, aktyviau dalyvauti akademinėje erdvėje ir diskusijose.

Kūrėjai (autorai) ir leidėjai (VILNIUS TECH Biblioteka) įgyvendina įtraukties principą, viršijantį minimalius teisinius reikalavimus, ir demonstruoja aukštą socialinę atsakomybę. Pradėdami šį procesą, mes ne tik leidžiame knygą, bet ir formuojame naują akademinės leidybos kultūrą. Mokslo pasiekimai turi būti demokratiški ir prieinami.

Šis procesas skatina nuolatinį inovacijų diegimą leidybos srityje, priverčia kūrėjus ir techninius darbuotojus (maketuotojus) įgyti naujų, ateities poreikius atitinkančių kompetencijų.

Prieinama leidyba veikia kaip tiltas, užtikrinantis, kad mokslo vertė pasiektų visas visuomenės dalis, reikalauja, kad švietimo ir mokslo institucijos taptų atsakingesnės bei progresyvesnės.

Jaučiu didelį asmeninį pasitenkinimą žinodama, kad darbas turi realią socialinę vertę – jis leidžia sudėtingiems mokslo pasiekimams tapti prieinamiems kiekvienam.

Audronė Gurklienė

– Kokią vertę jums asmeniškai turėjo darbas prie šio projekto, kuris leidžia architektūros teoriją paversti prieinama kiekvienam?

Man buvo labai įdomu prisidėti prie pirmojo tokio leidinio VILNIUS TECH kūrimo. Įgijau naujų techninių įgūdžių (EPUB3 formato subtilybės, prieinamumo reikalavimai, iliustracijų aprašymų kūrimas). Mes sulaukėme pagalbos iš Lietuvos audiosensorinės bibliotekos, kuri lyderiauja įtraukiosios leidybos srityje. Šis bendradarbiavimas ne tik padėjo įgyvendinant projektą, bet ir suteikė galimybę užmegzti vertingus profesinius ryšius. Jaučiu didelį asmeninį pasitenkinimą žinodama, kad darbas turi realią socialinę vertę – jis leidžia sudėtingiems mokslo pasiekimams tapti prieinamiems kiekvienam, įskaitant asmenis, turinčius regos negalią, ir tieiogiai prisideda prie įtraukesnės visuomenės kūrimo.

SAPERE AUDE viršelio autorius

A. Pucėta: „Kūryba jungia disciplinas“

Universitete leidžiamo SAPERE AUDE žurnalo viršelius 2025 metais kuria Architektūros studijų programos studentas Andrius Pucėta. Ši naujai gimusi tradicija įprasmina universiteto bendruomenės kūrybinį jungumą. Kiekvienas žurnalo numeris tampa platforma, suteikiančia galimybę interpretuoti jo temą, formuoti vizualinį leidinio charakterį. Žurnalo viršelių autoriui kūryba – ne tik saviraiškos būdas, bet ir kasdienė praktika, reikalaujanti disciplinos ir nuoseklumo.

Be visa to, kūryba yra ir nuolatinis darbas, kuris tam tikrais atvejais tampa monotoniškas. Galimybė užsiimti keletu skirtingų, tačiau tuo pat metu ir panašių veiklų, yra ir dovana, ir būdas pabėgti nuo kasdienės rutinos sukeliama kūrybinio bloko.

tyje, kurią išmano geriausiai – architektūroje.

Grafinio dizaino ir architektūros komunikacijos priemonės labai panašios – pateikti aiškų ir suvokiama rezultatą vartotojui.

Jis taip pat atkreipia dėmesį kartais jaučiantis, kad kūryboje ryškėja asmeninės savybės – pragma-

liai“, – dalijasi Architektūros programos studentas.

Nors ir nelaiko savęs itin drąsiu imtis naujų veiklų, A. Pucėta pasakoja, kad kartais komforto zona tampa per daug patogi ir galbūt atsitiktinai šmėžteli vienos ar kitos galimybės, kuriomis jis bando pasinaudoti. Dažniausiai tai nutinka tuomet, kai eksperimentuoja, o eksperimentai pasiekia žmones, kuriems tai patinka.

„Studentams noriu patarti: veikite tai, kas jus džiugina, ir leiskite laiką aplinkoje, kuri jus įkvepia tobulėti. Net jei tai nebūtų kūrybinės universiteto iniciatyvos, žinojimas, kad tai, ką darai, yra prasminga, vienu ar kitu atveju gali prisidėti ne tik prie asmeninių, bet ir prie universiteto bendruomenės laimėjimų“, – teigia VILNIUS TECH Architektūros fakulteto studentas A. Pucėta.

**Studentams noriu patarti:
veikite tai, kas jus džiugina, ir
leiskite laiką aplinkoje, kuri jus
įkvepia tobulėti.**

Andrius Pucėta

„Grafinis dizainas man dar visai nauja sritis, tačiau esu įgijęs patirties architektūros srityje. Žurnalo viršelio kūrybos procesas labai paprastas – gavęs užduotį, stengiuosi atskleisti žurnalo temą, sukurti tokį viršelį, kad žurnalo temą būtų galima nuskaityti iš pirmos iliustracijos“, – pasakoja A. Pucėta.

Architektūros studentas dalijasi, kad įkvėpimo dažniausiai ieško sri-

tiškumas, lakoniškumas ir tiesmukiškumas.

„Dažnai naudojuosi proga išbandyti save kitaip, nei pats įsivaizduoju, pamėginti skirtingas išraiškos formas.

Tokiais atvejais įkvėpimo ieškau įvairiais būdais – literatūroje, grafičių mene, tapyboje, fotografijoje. Kartais mūza tampa neįprasti ir tik man pačiam matomi simbo-

Hey :)

**Pasipuošk
VILNIUS TECH
atributika – tapk
bendruomenės
dalimi**

Studijos universitete: užsienio studentų patirtys ir įžvalgos

VILNIUS TECH kasmet pritraukia vis daugiau užsienio studentų, ieškančių aukštos kokybės inžinerijos studijų ir galimybių plėsti savo profesinę sritį.

Pirmieji žingsniai naujoje šalyje visada kupini jaudulio ir iššūkių – nuo kultūrinių skirtumų iki naujos akademinės aplinkos ir bendruomenės.

Iš Pakistano į Lietuvą atvykę Statybos inžinerijos magistrantūros studentė Rizwan Mahnoor, taip pat Aplinkos inžinerijos ir valdymo magistrantūros studentas Ali Haider atvirai dalijasi savo asmenine patirtimi: kodėl pasirinko studijas Lietuvoje, kaip jautėsi atvykę svetur, kas juos labiausiai nustebino ir kaip pavyko integruotis į universiteto bendruomenę.

– Kodėl nusprendėte studijuoti VILNIUS TECH?

R. Mahnoor: Studijuoti VILNIUS TECH nusprendžiau todėl, kad šis universitetas itin gerai vertinamas Baltijos šalyse, turi puikią reputaciją dėl inžinerijos mokslų lygmens. Be to, universitetas siūlo daug galimybių tarptautiniams studentams, pavyzdžiui, „Erasmus“ mainų programą, praktikas ir kt.

A. Haider: VILNIUS TECH mane sudomino dėl čia dirbančių savo srities profesionalų, atliekamų novatoriškų tyrimų, dėmesio, skiriamo studijų kokybei ir inovacijoms.

Studijų programos struktūra man ypač patinka, nes puikiai dera su mano atliekamais tyrimais.

– Kaip jautėtės atvykę į Lietuvą pirmą kartą?

R. Mahnoor: Jaučiausi šiek tiek susijaudinusi tai buvo pirmas kartas, kai į svečią šalį keliauau viena.

A. Haider: Jaudinausi, tačiau sykiu ir džiaugiausi, nes žinojau pradedantis naują gyvenimo etapą visiškai kitoje šalyje.

– Kokie kultūriniai skirtumai labiausiai nustebino?

R. Mahnoor: Žmonės Lietuvoje labai tylūs ir mandagūs. Čia daug šaltesnis klimatas, nei esu įpratusi.

A. Haider: Labiausiai nustebino ramus ir tylus žmonių gyvenimo būdas, jų punctualumas ir pagarba kitiems.

– Ką labiausiai vertinate studijuodami VILNIUS TECH?

R. Mahnoor: Labiausiai vertinu savo dėstytojus. Jie nuolat palaiko, pataria ir skatina užsienio studentus įgyti naujų žinių. Man tai labai svarbu.

A. Haider: Vertinu praktinę, tyrimais pagrįstą mokymosi aplinką ir palaikančius dėstytojus, kurie padeda studentams tobulėti tiek akademinėje, tiek profesinėje srityje.

– Kaip integravotės į VILNIUS TECH bendruomenę?

R. Mahnoor: Į Lietuvą atvykau vos prieš keletą mėnesių. Pamažu susipažįstu su naujais žmonėmis

per grupinius projektus. Artimiausiu metu planuoju dalyvauti seminaruose, kurie padės geriau integruotis į universiteto bendruomenę.

A. Haider: Į universiteto bendruomenę integruoausi aktyviai lankydamas paskaitas, dalyvaudamas grupiniuose projektuose, bendraudamas su bendrakursiais, dėstytojais.

– Kaip studentai iš skirtingų šalių gali sustiprinti ryšius universiteto bendruomenėje?

R. Mahnoor: Studentai gali stiprinti ryšius dailindamiesi savo kultūra ir tradicijomis, kartu dirbdami įvairiuose renginiuose, būdami atviri naujoms pažintims.

A. Haider: Manau, kad bendravimas, naujų kultūrų pažinimas, projektų įgyvendinimas ir dalyvavimas studentų veiklose padeda megzti naujus ryšius.

– Ką patartumėte užsienio studentams, svarstantiems studijuoti VILNIUS TECH?

R. Mahnoor: Čia atvykusiems patarčiau nebūti droviems – dalyvaukite įvairiose veiklose, seminaruose, susipažinkite su naujais žmonėmis. Nebijokite kreiptis pagalbos į dėstytojus ar kurso draugus. Iš pradžių gali būti sudėtinga, tačiau viskas tampa lengviau pradėjus bendrauti.

A. Haider: Patarčiau efektyviai planuoti savo laiką, skirtą tiek studijoms, tiek veikloms už universiteto ribų, taip pat aktyviai įsitraukti į universiteto bendruomenės organizuojamas veiklas.

MELP programėlė: vienoje platformoje – visos naudos darbuotojams

Šiais metais VILNIUS TECH bendruomenė į savo kasdienybę įsileido naują inovatyvų įrankį – MELP programėlę, skirtą darbuotojų naudoms valdyti. Ši idėja, inicijuota kanclerio doc. dr. Vaidoto Trinkūno, koordinuota Personalo direkcijos vyr. specialistės Agnės Sipavičiūtės, tapo ne tik technologiniu sprendimu, bet ir jungiamuoju įrankiu, stiprinančiu VILNIUS TECH bendruomenę.

Personalo direkcijos vyr. specialistės Agnės Šurpickienės teigimu, programėlės suteikiamomis naudomis – nuo maisto, sporto ir grožio prekių iki kultūros bei vaikų stovyklų paslaugų – šiuo metu aktyviai naudojasi daugiau nei du trečdaliai universiteto darbuotojų. MELP supaprastina naudų prieinamumą.

Pasak A. Šurpickienės, programėlės diegimo procesas nebuvo paprastas – universitetas yra didelė, saugumui jautri organizacija, todėl teko prisitaikyti prie vidinių saugumo reikalavimų. Bendradarbiaujant su MELP komanda, pavyko sėkmingai pritaikyti sistemą VILNIUS TECH struktūrai.

„Pagrindinis programėlės diegimo tikslas – suteikti visas darbuotojams skirtas naudas vienoje vietoje ir tokiu būdu padidinti jų matomumą bei patogumą. Norėjome auginti darbuotojų motyvaciją. MELP suteikia galimybę kiekvienam darbuotojui, universitete išdirbusiam daugiau nei vienerius metus ir čia dirbančiam daugiau nei pusę etato, per metus panaudoti iki 200 Eur biudžetą pasirinktoms prekėms ar paslaugoms. Programėlėje matomos daugiau nei 200 partnerių nuolaidos – nuo sporto iki buitės pre-

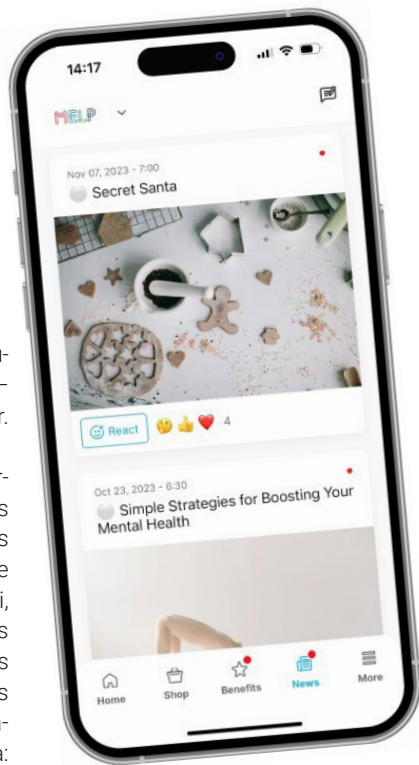
kių. Sprendimą, kam panaudoti biudžetą, priima pats darbuotojas“, – pasakoja personalo direkcijos vyr. specialistė.

Svarbu ir tai, kad MELP tapo svarbia naujų darbuotojų integracijos dalimi. Nuo pirmos darbo dienos jie supažindinami su programėle – kaip prisijungti, kaip ją naudoti, kur rasti informaciją apie teikiamas naudas. Nors asmeninis biudžetas naujiems darbuotojams skiriamas tik po 12 mėnesių, jie iš karto gali naudotis bendra naudų sistema: papildomomis sveikatos dienomis, Sporto ir meno centro veiklomis, biblioteka, vaikų stovykla ir kt.

„MELP vystome nuolat – stebime darbuotojų elgseną, renkame atsiliepimus, planuojame plėtrą. Programėlė jau dabar turi daugiau funkcionalumą, nei tik naudų valdymas. Kol kas visi nauji planai kuriami, bet siekiame, kad MELP apimtų dar daugiau darbuotojų įsitraukimo sričių“, – dalijasi A. Šurpickienė.

MELP siūlo labai platų paslaugų ir prekių pasirinkimą, todėl kiekvienas, nepriklausomai nuo darbo pobūdžio ar pomėgių, gali atrasti sau aktualių pasiūlymų. Įvairovė – pagrindinis būdas atliepti skirtingus VILNIUS TECH bendruomenės narių poreikius.

„Didžiulį džiaugsmą man kelia tai,

MELP tapo svarbia naujų darbuotojų integracijos dalimi

kad MELP tampa VILNIUS TECH bendruomenės narių jungiamuoju kasdieniu įrankiu. Matau, kad darbuotojai ne tik naudojasi naudomis, bet ir dalijasi patirtimis, kalbasi, klausia vieni kitų patarimų. Tai ne tik technologinis sprendimas, bet ir bendruomenės stiprinimo priemonė. Tokie rezultatai įkvepia judėti pirmyn ir kurti toliau, kad žmonėms būtų gera dirbti VILNIUS TECH“, – sako Personalo direkcijos vyr. specialistė.

A. Šurpickienė tikisi, kad ateityje MELP taps ne tik naudų valdymo platforma, bet ir informacijos sklaidos, bendruomenės įsitraukimo bei pripažinimo įrankiu.

Kūryba už universiteto durų

Tęsiame ankstesniame žurnalo numeryje pasirodžiusią rubriką, įrodžiusią, kad VILNIUS TECH bendruomenės narių kūryba gyvuoja ne tik atliekant mokslinius tyrimus ar įgyvendinant inžinerinius sprendimus – ji atsiskleidžia ir asmeniniame gyvenime.

K viečiame pažvelgti į mokslininkų kūrybiškumą kitu kampu – kolegų hobiai atskleidžia neįtikėtinus jų gebėjimus kurti, o svarbiausia – padeda išlaikyti reikalingą pusiausvyrą tarp profesinio ir asmeninio gyvenimo. Savo istorijomis dalijasi VILNIUS TECH bendruomenės nariai.

**GELŽBETONINIŲ
KONSTRUKCIJŲ IR
GEOTECHNIKOS KATEDROS
VEDĖJAS PROF. DR.
JUOZAS VALIVONIS**

Bitininkystė

Bitininkystę užsiimu jau 54-ius metus. Šia veikla mane sudomino tėvas, o bitininkystė prasidėjo nuo pykčių ir ašarų. Augau kaime,

J. Valivonis bitininkauja su anūku

Vokietija, akrobatinio sklandymo pasaulio čempionatas. J. Valivonis teisėjavimo pozicijoje

kiek tik prisimenu, laikėme bites, tad vaikystėje buvau priverstas tėvui padėti jas prižiūrėti Turiu pripažinti, kad tuo metu nebuvau itin sužavėtas bitininkyste, bet, laikui bėgant, priverstas užsiimti šia veikla, ją prisijaukinau ir tai tapo vienu iš mano hobijų. Net nepastebėjau, kad praėjo jau 37-eri metai, kai bitininkyste užsiimu savarankiškai.

Per visą laiką, kai užsiimu bitininkyste, yra nutikę tiek linksmy, tiek liūdnų nuotykių. Vienas jų susijęs ir su VILNIUS TECH – nutariau vieną bičių avilį atsivežti prie universiteto. Atsivežus bičių šeimą, reikėjo suleisti ją į avilį. Tai atlikti reikia vakare. Prisimenu, buvo vasara, tad aš, apsirengęs šortus ir marškinėlius. Pagalvojau, kad viskas bus kaip kaime esančiame bityne, tad nusprendžiau į avilį suleisti bites nepersirengęs. Tačiau po kelionės jos buvo labai supykusios. Atidariau spietinę ir, nors buvo tamsu, jos staiga skrido į viršų ir apdovanojo mane savo nuodais.

Baigęs bičių apgyvendinimo darbus, savo kūne suskaičiavau 36-is bičių geluonis. Nusprendžiau, kad gavęs tiek bičių nuodų, negaliu eiti miegoti, nes ryte galiu ir neatsikelti. Tačiau pažiūrėjęs televiziją iki 2 valandos nakties, supratau, kad tokiame nuodų kiekiui aš esu atsparus.

Akrobatinis skraidymas

Kaip ir daugelį, vaikystėje mane žavėjo aviacija. Kaip ir minėjau, gyvenau kaime. Virš mano galvos tre-

niruodavosi žymiausi Lietuvos lakūnai – akrobatai. Daug laiko praleidau gulėdamas ant šieno kupetos ir gerėdamasis nuostabiais lėktuvų šokiais. Galvoje visada kirbėjo mintis, kad nuostabu būtų ir man tai pabandyti.

Kai tik atvykau studijuoti į Vilnių, iš karto nuėjau į aeroklubą ir užsirašiau į lakūnų – akrobatų grupę. Ir taip visais studijų metais (tarp jų – ir 2-us aspirantūros metus), skraidžiau Vilniaus aeroklube, Kyviškėse.

Skraidžiau kol aspirantūros vadovas paprašė nuspręsti, ką noriu veikti toliau – skraidyti ar užsimti moksliniais tyrimais. Tuo pačiu metu Lietuvos rinktinės treneris irgi ragino apsispręsti – aviacija ar studijos.

Pasirinkau studijas, tačiau po daugelio metų, lakūnų paskatintas, prisiminiau akrobatinę aviaciją ir tapau FAI akrobatinio skraidymo tarptautinės kategorijos teisėju. Tai suteikia galimybę teisėjauti Lietuvos, Europos ir pasaulio čempionatuose, stebėti ir vertinti geriausių pasaulio lakūnų pasirodymus.

Ši veikla mane žavi, sugrąžina jaunystės prisiminimus, leidžia pakvėpuoti specifiniu aerodromo oru.

INFORMACINIŲ SISTEMŲ KATEDROS LEKTORĖ AURELIJA OKUNYTĖ

Jau daugiau nei 8-erius metus savanoriauju VŠĮ „Dogspotas“ prieglaudoje, kartais mano namai tampa ir laikina stotele šunims, kol jie pasveiksta, atgauna pasitikėjimą, suranda naują, mylinčią šeimą. Nors visada mylėjau šunis, būtent šią prieglaudą atradau savo draugo dėka – jis jau kurį laiką savanoriauvo „Dogspote“, o mane labiausiai sužavėjo idėja, kad čia veikia stipri, šilta ir aktyvi savanorių bendruomenė, kuri daugelį gyvūnų prižiūri savo namuose. Prieglaudos patal-

A. Okunytė savanoriauja VŠĮ „Dogspotas“ prieglaudoje

pose gyvena tik tie, kuriems reikia išskirtinės priežiūros – šunys, nevaldantys galinių kojų ar turintys kitų rimtų sveikatos problemų, o jais rūpinasi patyrusi ir atsidavusi „Dogspoto“ vadovė.

Kasdienybėje dažnai ieškome prasmės, o prieglaudoje ji atsiranda savaime. Kiekvienas paglostytas ir pagydytas šuo, kiekviena išvedžiota baiminga siela tampa ma-

ža, bet reikšminga pergalė. Gyvūnų emocijos – tikros ir nesuvaldintos, todėl iš jų sulauktas dėkingumas yra vertesnis už bet kokią materialų atlygį. Tai – tarsi sugrįžimas prie paprastų, bet esminių dalykų: empatijos, rūpesčio ir žmogiškumo.

Dirbdamas su gyvūnais padedu kurti geresnę visuomenę. Kiekvienas išgelbėtas, socializuotas ir naujus namus suradęs šuo – tai ne tik

vieno gyvenimo istorija. Tai ir žmonių švietimas, atsakomybės ugdymas, suvokimas, kad gyvūnas nėra daiktas.

Savanoriaudami skleidžiame žinutę apie pagarbą gyvybei, taip keisdami požiūrį į gyvūnų gerovę plačiaja prasme.

Šiame kelyje įdomiausia stebėti pokyčius. Šunys, kurie atvyksta sužeisti, išsigandę, nepasitikintys savimi, pamažu atsiveria. Matyti, kaip diena po dienos jų akyse vėl sužimba pasitikėjimas, o uodega ima judėti iš džiaugsmo, yra neapsakomas jausmas. Kartais tereikia kantrybės, dėmesio ir kelių savaičių ramių vakarų, praleistų ant sofų, kad gyvūnas suprastų: žmogui ir vėl galima pasitikėti.

Sunkiausia dalis – emocinis prisirišimas. Kai šuo gyvena tavo namuose, tu jį maitini, gydai, ramini naktimis, natūralu, kad jis tampa tavo kasdienybės dalimi. Išleisti jį į naujus namus visada liūdna, net jei žinai, kad būtent to ir siekei. Taip pat nelengva susidurti su žiaurios istorijomis – jos ilgai išlieka mintyse. Vis dėlto, šie sunkumai primena, kodėl mūsų veikla tokia svarbi: kad paskutiniai gyvūno gyvenimo puslapiai būtų kupini rūpesčio, o ne skausmo.

APTARNAVIMO SKYRIAUS VEDĖJAS JUSTAS JACKEVIČIUS

Groti gitara, daugiau ar mažiau, norėjau visada. Prie to, matyt, prisidėjo ir daininga, muzikuojanti giminė – įtaka padaryta savaime. Tai gi, tapau trečiu vaiku šeimoje, kuris groja gitara. Mokiausi, grojau, mėgavausi. Jei gerai pamenu, meno mokyklą lankiau beveik septynerius metus, grojau, kaip mėgėjas. Tokiu ir likau.

Kai jau išmokau groti gitara, atsirado noras kažkur dalyvauti, pa-

groti. Labai džiaugiausi, kad mokykloje vykdavo muzikiniai renginiai – pavasario ir rudens kanonai. Susiradau dainuojančią merginą, nes pats dainuoti nemoku. Keli pasirodymai buvo labai sėkmingi, man tikrai patiko. Kartą net pats išdrišau užlipti ant scenos su draugais ir sudainuoti.

Tikriausiai dainavau prastai, bet svarbiausia, kad drįsau. Juolab, kad ir dainų tekstus kūriau pats. Kurį laiką labai mėgau rašyti ir jaučiau, kad su kiekviena naujai parašyta eilute mano kūryba gerėja.

Save, daugiau ar mažiau, priskiriu prie bardų. Man ši kultūra graži: patinka tekstai, tiesioginės ir netiesioginės mintys. Pats skambės man nėra tuščias. Jei reikėtų rinktis stilių ar koncertą, visada rinkčiausi bardus – savo pažįstamus ir mylimus atlikėjus. Kurį laiką grojau ir grupėje, kaip pagrindinis gitaristas.

Bendrabutyje tikriausiai vienintelis visame aukšte turėjau gitarą, tad buvau gerai žinomas – jeigu reikėdavo muzikos, visi eidavo pas Justą.

J. Jackevičius ne tik groja gitara, bet ir pats kuria dainų tekstus

VILNIUS TECH

Kaleidoscope

kaleidoskopas

During the premiere of the „Summer Media Studio“ short films – films by students of KIF

A seminar titled “Innovative Robotics and Automation Solutions in Industry” was held at the Faculty of Mechanics

MF vyko seminaras „Inovatyvūs robotikos ir automatikos sprendimai pramonėje“

„Vasaros Media Studija“ trumpametražių filmų premjeros metu – KIF studentų filmai

SPALIS / OCTOBER

Universiteto komanda – tarp lyderių Lietuvos studentų kroso čempionate

The university team ranks among the leaders in the Lithuanian Student Cross-Country Championship

TIF vyko tarptautinė diskusija apie dirbtinio intelekto vaidmenį mokslo leidyboje

An international discussion on the role of artificial intelligence in scientific publishing took place at TIF

Meeting of young PhDs with the rector: discussing future plans

Jaunųjų mokslo daktarų ir rektoriaus susitikimas: aptarti ateities planai

For an AF graduate – the Vilnius Club award for a research paper about the capital

AF absolventei – Vilniaus klubo premija už mokslo darbą apie sostinę

The largest security conference, 'Security Code,' took place at the university

Universitete vyko didžiausia saugumo konferencija „Saugumo kodas“

Statybos fakulteto geotechnikos specializacijos studentams – 11-os įmonių stipendijos

For students of the Geotechnics specialization at the Faculty of Civil Engineering – scholarships from 11 companies

Vyko rudens bėgimas akademinei bendruomenei

The autumn run for the academic community took place

8-ame hakatone „Hack4Vilnius“ – daugiau kaip 100 sostinei neabejingų dalyvių

At the 8th hackathon „Hack4Vilnius“ – over 100 participants passionate about the capital

Representatives of the university took part in the International Astronautical Congress in Australia

Universiteto atstovai dalyvavo
Tarptautiniame Astronautikos Kongrese
Australijoje

FMF students –
at the
International
Collegiate
Programming
Contest

Games created by FMF
students – at the
“GameOn” event

FMF studentų kurti žaidimai –
„GameOn” renginyje

FMF studentai –
pasaulinėje studentų
komandinėje
programavimo
olimpiadoje

SPALIS / OCTOBER

LJA pirmakursis įvertintas Signatarų
stipendija

A first-year LJA student
was awarded the Signato-
ries' Scholarship

Tarptautinėje leidyk-
loje išleista univer-
siteto mokslininko
prof. dr. Almanto Liu-
do Samalavičiaus pa-
rengta knyga

A book prepared by the
university researcher
Prof. Dr. Almantas Liu-
das Samalavičius was
published by an interna-
tional publishing house

Studijų prorektorė doc. dr. Živilė
Sederevičiūtė-Pačiauskienė dalyvavo
ENIHEI asamblėjoje

Vice-Rector for Studies,
Assoc. Prof. Dr. Živilė
Sederevičiūtė-Pačiausk-
ienė, participated in the
ENIHEI Assembly

An AF representative – at the NBAA members' meeting

Students who passed the Constitution exam with the highest marks were awarded

SF representatives strengthened academic ties at the Kyiv Science Symposium

AF atstovė – NBAA narių susitikime

SF atstovai stiprino akademinį ryšius Kyjivo mokslo simpoziume

Apdovanoti geriausiai Konstitucijos egzaminą išlaikę studentai

LAPKRITIS / NOVEMBER

Universiteto atstovai ieškojo talentų ir partnerių P. Amerikoje

Universitete lankėsi ATHENA BIP programos partneriai

„Hanner“ skyrė stipendijas SF pirmakursiams

University representatives were seeking talents and partners in South America

Partners of the ATHENA BIP program visited the university

Hanner' awarded scholarships to first-year SF students

University representatives met with the delegation from Graz University of Technology, Austria

Universiteto atstovai susitiko su Austrijos Graco technikos universiteto delegacija

At the university – a reunion of three SF alumni from the Civil Engineering specialty after 45 years

Universitete – SF trijų statybos specialybės studijų draugų susitikimas po 45-erių metų

An SF student received the "Gaisriniai Tyrimai" Ltd. scholarship

SF studentui – UAB „Gaisriniai tyrimai“ stipendija

LAPKRITIS / NOVEMBER

TIF Logistikos ir transporto vadybos studijų programos studentui – „TOKS“ stipendija

A student of the Logistics and Transport Management program at TIF received the "TOKS" scholarship

Lietuvos mokytojai lavino praktinius inžinerijos gebėjimus

Lithuanian teachers developed practical engineering skills

Startavo projektas „STEM Girls: Path to Success in Engineering“

The project "STEM Girls: Path to Success in Engineering" has started

For the first time in Lithuania, the European University Sports Centers Forum took place

Lietuvoje pirmą kartą vyko Europos universitetų sporto centrų forumas

In the higher education walking challenge, VILNIUS TECH took third place

Aukštųjų mokyklų vaikščiojimo iššūkyje VILNIUS TECH užėmė trečiąją vietą

"Gintarinė Migla 2025" – a victory for the teams and partners of the Information Technologies and Systems Center

„Gintarinė migla 2025“ – Informacinių technologijų ir sistemų centro komandos ir partnerių pergalė

MF studentai laimėjo „Sport Hack 2025“ hakatone

KIF stiprina bendradarbiavimą su Maria Curie-Skłodowska universitetu

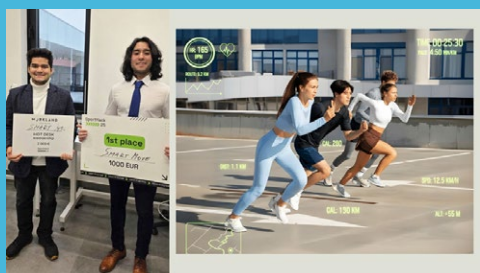
KIF is strengthening cooperation with Maria Curie-Skłodowska University

Klaipėdoje prasidėjo naujo LJA kompetencijų centro statybos

MF students won at the "Sport Hack 2025" hackathon

Construction of the new LJA Competence Center has begun in Klaipėda

In the cybersecurity tournament, FMF students were among the top ten winners

Kibernetinio saugumo turnyre FMF studentai – nugalėtojų dešimtuke

The final of the 'Car of the Year 2026' contest took place at TIF

TIF įvyko konkurso „Metų automobilis 2026“ finalas

LAPKRITIS / NOVEMBER

GRUODIS / DECEMBER

Universitete lankėsi Turkijos ambasadorė

The Ambassador of Turkey visited the university